© 2000 Institute for Bible Translation, Moscow - www.ibt.org.ru - All rights reserved. - For personal use only.

МЬЗГИНИЙА ЛЬ ГОРА МАРQОС

Пешготьна институте

«Мьзгинийа[ф] Иса[ф] Мәсиһә[ф] ль гора Марqос» жь нава һәр чар Мьзгинийада йа һәрә кьн ә у бәри һәр се Мьзгинийа жи һатийә ньвисаре. Бь фькьра гәләк зана әw бәри сала һ'әфтейи (70-и пәй буйина Иса) һатийә ньвисаре, гава Оршәлим[ф] wеран бу.

Ль гора шә'дәтийа щьвина[ф] сәдсалийа дöдада, Марqос хwәха әw Йуһ'әнна-Марqос ә, дәрһәqа к'ижанида к'ьтеба К'аре Шандийада (12:12, 25; 13:4-5; 15:37-39) у öса жи чәнд нә'мед шандийада[ф] бә'са wи дькьн (Колоси 4:10; Фьлимон 24; 2 Тимот'ейо 4:11). Әwи гәләки р'еwити т'әви Паwлос у Барнабас[ф] кьрийә, öса жи йәки гәләки незики Пәтрусе[ф] Шанди бу (1 Пәтрус 5:13).

К'ьтеб серида дьбежә кö фькра wе дәрһәqа Мьзгинийа Иса Мәсиһда йә (1:1). Һатьна Иса Мәсиһ да к'ьфше, кö әw wәхте Хwәде к'ьфш кърьбу пер'а гьһиштийә, wәки хьлазбуне[ф] бьдә мәрьвайе[ф] (1:15). Марqос Иса тинә бәр ч'ә'ва, кö әw йәки хwәйиһ'öкöм ә у һ'öкöме wи нава һинкьрьне, щьндәрхьстьне, öса жи гöнәбахшандьнеда к'ьфш ә. Һьнге Иса һеди-һеди хwә шагьртед[ф] хwәва дьдә наскьрьне кö әw Мәсиһ ә, аwа готи К'ьфшкьрийе Хwәде йә. Ле Иса чьqаси хwә шагьртед хwәва дьдә наскьрьне, һаqаси ль сәр мьрьн у р'абуна хwә хәбәр дьдә, йа кö wе Оршәлимеда бьqәwьмийа. Иса хwәр'а дьбежә «Кöр'е[ф] Инсан», йе кö һатә дьнйайе, wәки ә'мьре хwә бьдә кö мәрьв жь qәйдед гöнә[ф] хьлаз бьн.

Мьзгинийа Марqос һе гәләки сәр кьред Иса дьсәкьнә, нә кö сәр һинкьрьна wи. Бона Йуһ'әннайе[Ф] ньхöмдар[Ф], öса жи ньхöмандьн[Ф] у щер'ьбандьна[Ф] Иса кьн һатийә ньвисаре. Паше щарәкер'а дәрбази сәр шьхöле wийи нәхwәшqәнщкьрьне у һинкьрьна wи дьбә. Чьqас дьчу шагьртед wи һе әw нас дькьрьн, дьжмьнед wи жи һе к'ин wир'а дажотьн. Сәред хьлазийеда (11-а һ'әта 16-а) бона һ'әфтийа Исайә хьлазийе ньвисар ә, дәрһәqа хачбун[Ф] у р'абуна wийә жь мьрьне.

Әва Мьзгинийа гәләки шә'дәтийа кьред Иса дьдә у тьһәрәки зәлал у кöрт һатийә ньвисаре, әва Иса бәрч'ә'в тинә у дьдә к'ьфше, wәки һәр хwәндәванәк мина сәрсәд[Ф] бькарьбә бькә гази бежә: «Р'аст әв мәрьв Кöр'е[Ф] Хwәде йә» (15:39).

Әва Мьзгинийа гәләки ль сәр щәфак'ьшандьна Иса дьсәкьнә, öса жи сәр щәфайед wан, йед кö wе ль пәй wи һәр'ьн. Ль гора фькьра мәсиһийед[Ф] бәре, Марqос әва Мьзгинийа бажаре Р'омеда[Ф] ньвисийә. Жь ве йәке те к'ьфше, кö Марqос әв йәк һе бона баwәрмәндед Р'омайеда ньвисийә, чьмки баwәрмәндед wи чахи гәләк щәфа жь дәсте Нероне Qәйсәре[Ф] Императорийа Р'омайе дьдитьн, (һ'öкöмәта wи жь сала 54-а һ'әта 68-а бу).

Сәрәщәма фькра к'ътебе

Дәстпебуна Мьзгинийе (1:1-13)
Даннасини у шьхöлед Исайә Щәлиледа[Ф] (1:14-9:50)
Р'ийа Исайә жь Щәлиле һ'әта Оршәлиме (10:1-52)
Һ'әфтийа Исайә хьлазийе ль Оршәлиме у дорбәред wеда (11:1-15:47)
Р'абуна Иса жь мьрьне (16:1-8)

Пәй р'абунер'а хӧйабун у жорһьлатьна Иса (16:9-20)

Даннасинийа Йуһ'әннайе[Φ] ньхӧмдар[Φ]

(Мәтта 3:1-12; Луqа 3:1-18; Йуһ'әнна 1:19-28)

1 1 Мьзгинийа[Φ] Иса[Φ] Мәсиһе[Φ] Кӧр'е[Φ] Хwәде бь ви тьһәри
дәстпебу: 2 Чаwа кӧ к'ьтеба Ишайа[Φ] П'ехәмбәрда[Φ]
һатийә ньвисаре:

«Ва йә әзе qасьде хwә пешийа тәва бьшиньм.
Әwе бона тә р'е һазьр кә»[*].
3 «Дәнгәк бәр'ийеда[Φ] дькә гази:
‹Р'ийа Хӧдан[Φ] һазьр бькьн
у шьвәр'ийед[Φ] wи р'аст бькьн›[*]».

4 Аwа Йуһ'әнна[Φ] бәр'ийеда хӧйа бу, щьмә'т дьньхӧманд
у даннасин дькьр, кӧ жь гӧнәкьрьне вәгәр'ьн[Φ] у
бенә ньхӧмандьне[Φ], wәки гӧнед wан бенә бахшандьне.
5 Жь һ'әму wәлате Щьһустане[Φ] у т'әмамийа щьмә'та
Оршәлиме[Φ] дьһатә щәм wи, гӧнед хwә дьданә р'уйе хwә
у ч'әме Урдӧнеда бь дәсте wи дьньхӧмин. 6 Йуһ'әнна
к'ьнщәкә жь пьр'ч'а дәве ль хwә кьрьбу у ль пьшта хwә жи
qайишәкә ч'әрм гьредабу. Хwарьна wи кӧли[Φ] у һьнгьве
чоле бу. 7 Әwи даннасин дькьр у дьгот: «Йәки жь мьн
qәwаттьр wе бе. Әз нә һежа мә, кӧ та бьм у бәне чарьхе
wи жи вәкьм. 8 Мьн һун бь аве ньхӧмандьн, ле әwе wә бь
Р'ӧһ'е[Φ] Пироз бьньхӧминә».

---

[*] 1:2 Малахи 3:1.

[*] 1:3 Ишайа 40:3.

Иса те ньхӧмандьн у щер'ьбандьне[Ф]

(Мәтта 3:13-4:11; Луqа 3:21-22; 4:1-13)

9 У wан р'ожада Иса жь бажаре Ньсрәта Щәлиле[Ф] һат
у бь дәсте Йуһ'әнна ч'әме Урдӧнеда һатә ньхӧмандьне.
10 Һәма чаwа Иса жь аве дәрк'әт, дит кӧ ә'зман вәбун
у Р'ӧһ' мина кәвоткәке ль сәр wи дани. 11 У дәнгәк жь
ә'змана һат кӧ дьгот: «Тӧ йи Кӧр'е мьни дәлал, әз жь тә
р'ази мә».
12 We гаве Р'ӧһ' бәре Иса да бәр'ийе. 13 Әw чьл р'ожи[Ф] ль
бәр'ийе ма у жь Мирещьн[Ф] һатә щер'ьбандьне[Ф]. Әw т'әви
р'ә'wьра бу у мьлйак'әта[Ф] жер'а бәрдәсти кьрьн.

Иса qәза Щәлиледа дәст бь к'аре хwә дькә

(Мәтта 4:12-17; Луqа 4:14-15)

14 Пәй гьртьна Йуһ'әннар'а Иса чу qәза Щәлиле у дәст
бь даннасинийа Мьзгинийа Хwәде кьр 15 у дьгот: «Wәхт
пер'а гьһиштийә, П'адшатийа[Ф] Хwәде незик буйә, жь
гӧнәкьрьне вәгәр'ьн у баwәрийа[Ф] хwә Мьзгинийе биньн!»

Иса гази һәр чар мә'сигьра дькә

(Мәтта 4:18-22; Луqа 5:1-11)

16 Гава Иса ль дәве гола Щәлиле дьгәр'ийа, р'асти
Шьмһ'ун[Ф] у Әндраwьсе бьре wи һат. Wана т'ор' давитә
голе, чьмки мә'сигьр бун. 17 Иса готә wан: «Пәй мьн
wәрьн, әзе wә бькьмә неч'ирванед мәрьва[Ф]». 18 Wана жи
һәма we дәме т'ор'ед хwә һьштьн у пәй wи чун. 19 Дәма
кӧ Иса жь wи щийи пешда чу, р'асти кӧр'ед Зәбәди, Аqуб[Ф]
у Йуһ'әннайе[Ф] бьре wи һат. Wана qәйькеда т'ор'ед хwә
һивез дькьрьн. 20 Һьнге Иса гази wан кьр, wана жи баве
хwә Зәбәди т'әви п'ала qәйькеда һьшт у пәй wи чун.

Иса р'öh'е[ф] h'əрам[ф] дəрдьхə

(Луqа 4:31-37)

21 Əw гьһиштьнə Кəфəрнаһуме. Иса we р'ожа[ф] шəмийе
р'аст к'əтə к'ьнеиште у дəст бь һинкьрьне кьр. 22 Əwана
ль сəр һинкьрьна wи зəндəгьрти[ф] мабун, чьмки əwи
мина йəки хwəйиh'öкöм əw һин дькьрьн, нə кö мина
qанунзана[ф]. 23 Һьнге к'ьништа[ф] wанда мəрьвəк һəбу, кö
р'öh'е[ф] h'əрамва гьрти бу. Wи кьрə qир'ин у гот: 24 «Тö чь
жь мə дьхwази, йа Исайе Ньсрəте? Тö һатийи qьр'а мə
бини? Əз заньм тö к'и йи. Тö Пирозе Хwəде йи!» 25 Иса
ле һьлат[ф] у гот: «Кəр' бə у же дəрк'əвə!» 26 Һьнге р'öh'е
h'əрам əw вəч'ьр'ьканд у бь дəнгəки бьльнд кьрə qир'ин у
же дəрк'əт. 27 h'əму зəндəгьрти ман, һəвр'а к'əтьнə пьрс-
пьрсийара у дьготьн: «Əв чь йəк ə? Чь һинкьрьнəкə ну
йə! Бь h'öкöм əw ə'мьри ль р'öh'ед h'əрам дькə у əw жи
ельми[ф] wи дьбьн». 28 У нав у дəнге Иса пер'а-пер'а h'əму
дор-бəред Щəлиле бəла бу.

Иса гəлəк нəхwəша qəнщ дькə

(Мəтта 8:14-17; Луqа 4:38-41)

29 Гава кö Иса жь к'ьниште дəрк'əт, т'əви Аqуб у Йуh'əнна
р'аст чунə мала Шьмh'ун у Əндраwьс. 30 Хwəсийа
Шьмh'ун т'айеда п'алдайи бу. Һьнге бона we Исар'а готьн.
31 Иса жи чу незик, дəсте we гьрт р'акьр у т'айе же бəр'да,
р'абу бəрдəсти wанр'а кьр. 32 Еваре, гава р'о чу ава, h'əму
нəхwəш у йед щьнак'əти[ф] анинə щəм wи. 33 Т'əмамийа
щьмə'та бажер ль бəр дери щьвийа. 34 Иса гəлəк мəрьвед
бь нəхwəшийед щур'ə-щур'ə qəнщ кьрьн. Гəлəк щьн[ф] жи
дəрхьстьн у нəдьһьшт кö щьн хəбəр дьн, чьмки щьна
заньбу кö əw к'и йə.

Иса Мьзгинийа Хwәде qәза Щәлиледа бәла дькә

35 Qәрәбәрбанга сьбәһе р'абу, дәрк'әт чу щики хәwлә у
wьр дӧа кьр. 36 Шьмһ'ун у йед т'әви wи ль Иса гәр'ийан
37 у гава кӧ wаn әw дит, готьне: «һ'әму ль тә дьгәр'ьн».
38 Иса wаnр'а гот: «Әм һәр'ьнә гӧнд-бажаред незик, wәки
әз ль wаn дәра жи даннасин кьм, чьмки әз бона ве йәке
һатьмә». 39 У ль т'әмамийа Щәлиле дьгәр'ийа, к'ьништед
wанда даннасин дькьр у щьн дәрдьхьстьн.

Иса йәки жь к'отибуне[ф] паqьж дькә

(Мәтта 8:1-4; Луqа 5:12-16)

40 У йәки к'оти[ф] һат, ль бәр Иса чок да, р'әща же кьр у
готе: «һәгәр тӧ бьхwази, дькари мьн паqьж ки». 41 Гӧне
Иса пе һат, дәсте хwә дьреж кьр ле к'әт у готе: «Әз
дьхwазьм. Паqьж бә!» 42 У пәй ве готьнер'а дәстхwәда
к'отибун же чу у әw паqьж бу. 43 Иса пер'а-пер'а әw
дәрхьстә дәр, һ'ьшк т'әми ль wи кьр 44 у wир'а гот:
«Бьньһер'ә т'ӧ кәсир'а тьштәки нәбежи, ле һәр'ә хwә
нишани к'аһин[ф] кә у чаwа кӧ Муса[ф] т'әми дайә, һ'әдийа[ф]
хwә бьдә, wәки һ'әмуйар'а бьбә шә'дәти, кӧ тӧ паqьж
буйи». 45 Ле әw мәрьв дәрк'әт дәстпекьр ашкәрә гот у әва
йәка бәла кьр, ӧса кӧ Иса иди нькарьбу ашкәрә бьчуйа
бажарәки, ле жь бажер дәр ль щийед хәwлә дьма. У
щьмә'т жь һәр алийава дьһатьнә щәм wи.

Иса шьлушә'тәки qәнщ дькә у гӧнед wи дьбахшинә

(Мәтта 9:1-8; Луqа 5:17-26)

2 1 Пәй чәнд р'ожар'а Иса вәгәр'ийа Кәфәрнаһуме. һьнге
һатә бьһистьне, кӧ әw малда йә. 2 Маледа һаqас мәрьв
щьвийан, һ'әта кӧ ль бәр дери жи щи-сьт'ар т'ӧнәбу. Иса

хәбәра Хwәде әw һин дькрьн. 3 У мәрьв һатьн, жь нав
wанда чар мәрьва шьлушә'тәк һьлдабун данинә щәм Иса.
4 Ле жь дәст ә'лаләте р'е нәдитьн кӧ незики Иса буна,
wана бане ханийе кӧ Иса теда бу qӧл кьр у мәрьве
шьлушә'т бәр'ева дахьстьнә жере. 5 Гава кӧ Иса баwәрийа
wан дит, готә йе шьлушә'т: «Лаwо, гӧнед тә һатьнә
бахшандьне». 6 Жь qанунзана һьнәк wьра р'уньштьбун
у дьле хwәда дьготьн: 7 «Әви һан чьма ӧса хәбәр дьдә
ван к'ьфьрийа дькә? Пештьри Хwәде к'и дькарә гӧна
бьбахшинә?»
8 Дәстхwәда р'ӧһ'е Исава ә'йан бу кӧ әвана аһа
дьфькьрьн, әwи гот: «Һун чьма тьштед аһа дьле хwәда
дьфькьрьн? 9 К'ижан р'ьһ'әт ә, шьлушә'тр'а бежьн: ‹Гӧнед
тә һатьнә бахшандьне?› йан бежьне: ‹Р'абә бәр'а хwә
һьлдә у бьгәр'ә?› 10 Ле wәки һун бьзаньбьн кӧ һ'ӧкӧме
Кӧр'е[Φ] Инсан һәйә ль сәр ә'рде гӧна бьбахшинә...» 11 готә
йе шьлушә'т: «Әз тәр'а дьбежьм, р'абә бәр'а хwә һьлдә,
һәр'ә мала хwә». 12 Әw жи пер'а-пер'а ль бәр ч'ә'ве һәр
кәси р'абу, бәр'а хwә һьлда, дәрк'әт у чу. Һ'әму жи һ'әйири
ман, шькьри данә Хwәде у готьн: «Мә тьштәки ӧса т'ӧ щар
нәдитийә!»

Иса гази Леwи[Φ] дькә

(Мәтта 9:9-13; Луqа 5:27-32)

13 Иса диса чу дәве голе. Т'әмамийа ә'лаләт дьһатә
щәм wи у әwи жи әw һин дькьрьн. 14 Чахе Иса р'еда
чу, Леwийе[Φ] кӧр'е Һалфаwо ль щийе хәрщһьлдане
р'уньшти дит у готе: «Пәй мьн wәрә». Әw жи р'абу
пәй Иса чу. 15 Гава Иса мала Леwида сәр сьфре бу,
гәләк хәрщгьр[Φ] у гӧнәк'ар[Φ] т'әви wи у шагьртед[Φ] wи ль
сәр сьфре р'уньштьбун, чьмки йед пәй wи дьчун гәләк

бун. 16 Гава qанунзанед жь нава ферьсийа[ф] дитьн кӧ
Иса т'əви хəрщгър у гӧнəк'ара ль сəр сьфре р'уньшти
йə, жь шагьртед wи пьрсин: «Чьма əw т'əви хəрщгър у
гӧнəк'ара дьхwə у вəдьхwə?» 17 Чахе Иса бьһист, wанр'а
гот: «Сахлəм нə һ'əwще һ'əким ьн, ле нəхwəш. Əз нə
һатьмə гази йед р'аст кьм, ле гази гӧнəк'ара».

Пьрса р'ожигьртьне

(Мəтта 9:14-17; Луqа 5:33-39)

18 Щарəке шагьртед Йуһ'əнна у ферьсийа р'ожи
дьгьртьн. Чəнд мəрьв һатьнə щəм Иса у же пьрсин:
«Чьма шагьртед Йуһ'əнна у йед ферьсийа р'ожийа
дьгьрьн, ле шагьртед тə р'ожи нагьрьн?» 19 Иса готə wан:
«Һ'əта зə'ва т'əви wан ə, гəло дьбə кӧ хwəндийед дə'wате
р'ожи бьгьрьн? Һ'əта зə'ва т'əви wан ə, əw нькарьн р'ожи
бьгьрьн! 20 Ле р'ож wе бен, гава зə'ва жь wан бе һьлдане,
һьнге wе р'оже wе р'ожи бьгьрьн. 21 Т'ӧ кəс пе п'арч'е ну
к'ьнща кəвьн п'инə накə. Һəгəр ӧса бькə, п'арч'е к'ьнща
кəвьнва дьрути wе зоре ль к'ьнща кəвьн бькə у щийе
qəльши wе һе ль бəр һəвва һəр'ə.

22 У нə жи кəсəк шərава ну дькə мəшкед кəвьн. Һəгəр ӧса
бькə, шəрава ну wе мəшка бьт'əqинə, һьн шəраве ӧнда бə,
һьн жи мəшк. Ле шəрава ну дькьнə мəшкед ну».

Пьрса р'ожа шəмийе

(Мəтта 12:1-8; Луqа 6:1-5)

23 Иса р'ожəкə шəмийе нава зəвийар'а дəрбаз дьбу у
шагьртед wи р'ева дəстпекьрьн сьмбьлед геньм чьнин.
24 Ферьсийа Исар'а гот: «Бьньһер'ə! Чьма шагьртед тə
р'ожа шəмийе тьште нəщайиз дькьн?» 25 Иса ль wан
вəгəр'анд у гот: «Wə qəт нəхwəндийə кӧ Даwьд[ф] жь

һ'əwщəтийе чь кьр, гава əw у йед пер'а бьр'чи бун? 26 Əw
wəхте сəрəкк'аһин Əвйатарда к'əтə Хана[ф] Хwəде у нане[ф]
Хwəдер'а дайи хwар, кö əw нан пештьри к'аһина нə щайиз
бу йəки дьн бьхwара. Сəрда жи əw нан да йед т'əви
хwə». 27 Паше сəр готьна хwəда зедə кьр готə wан: «Р'ожа
шəмийе бона инсен һатə данине, нə кö инсан бона р'ожа
шəмийе! 28 Аwа готи Кöр'е Инсан Хöдане р'ожа шəмийе
йə жи».

Иса р'ожа шəмийе мəрьве кö дəсте wи к'ьшийайбу qəнщ дькə

(Мəтта 12:9-14; Луqа 6:6-11)

3 1 У Иса диса к'əтə к'ьниште. Ль we дəре мəрьвəк
һəбу, кö дəсте wи к'ьшийайбу. 2 У ч'ə'ве һьнəка сəр wи
бу, гəло р'ожа шəмийе əwe wи qəнщ кə йан на, wəки
хəйба wи бькьн. 3 Иса мəрьве дəстк'ьшийайир'а гот: «Р'абə
ве говəке бьсəкьнə!» 4 Паше wанр'а гот: «Р'ожа шəмийе
qəнщикьрьн щайиз ə, йан хьрабикьрьн? Р'öһ'əки хьлаз[ф]
кьн, йан öнда кьн?» Ле wан дəнг нəкьр. 5 Иса бь һерс ль
дора хwə ньһер'и, бона сəрһ'ьшкийа wан бəр хwə к'əт у wи
мəрьвир'а гот: «Дəсте хwə дьреж кə». Əwи жи дьреж кьр у
дəсте wи qəнщ бу. 6 Ферьси дəрк'əтьнə дəрва у пер'а-пер'а
т'əви һеродəсийа[ф] шеwьрин, кö чаwа wи бьдьнə кöштьне.

Щьвата ль дəве голе

7 Иса т'əви шагьртед хwə чу дəве голе. Жь Щəлиле
ə'лалəтəкə гьран пəй wи чу. 8 Гава кö wана кьрьнед
wи бьһистьн, жь Щьһустане, Оршəлиме, Идумəйайе, wи
алийе Урдöнейи р'оһьлате, öса жи жь qəза Сур у Сайде
гəлəк мəрьв һатьнə щəм wи. 9 У Иса жь дəст ə'лалəте
шагьртед хwəр'а гот, кö wир'а qəйькəке һазьр кьн, wəки

нәк'əвә ль бәр дә'фа. 10 Чьмки Иса гәләк мәрьв qәнщ
кьрьн, öса кö йед нәхwәш т'опи сәр дьбун, wәки дәсте
хwә бьдана wи. 11 Дәма кö р'öһ'ед һ'әрам әw дьдитьн, ль
бәр wи дәвәр'уйа хwә давитьнә ә'рде, дькьрьнә qир'ин у
дьготьн: «Тö Кöр'е Хwәде йи!» 12 Ле Иса һ'ьшк т'әми ль
wан дькьр, кö бона wи нәкьнә дәнги.

Бьжартьна һәр дониздәһа

(Мәтта 10:1-4; Луqа 6:12-16)

13 Иса һьлк'ьшийа ч'ийе у мәрьвед кö wи дьхwәстьн гази
щәм хwә кьрьн. Әw жи чунә щәм wи. 14 Әwи дониздәһ
мәрьв бьжартьн, навед wан «шанди[Ф]» дани, кö т'әви
wи бьминьн у wан бьшинә, wәки даннасин кьн. 15 У
һ'öкöм да wан кö щьна дәрхьн. 16 Һәр дониздәһед бьжарти
әв ьн: Шьмһ'ун (кö наве wи кьрә Пәтрус[Ф]), 17 Аqубе[Ф]
Зәбәди у Йуһ'әннайе бьре wи, (әwи наве Боанәрщәс ль
wан кьр, кö те фә'мкьрьне: «Кöр'ед Гöр'инийа Ә'змен»)
18 Әндраwьс, Филипо, Бәртоломәйо, Мәтта, Т'ума, Аqубе[Ф]
кöр'е һалфаwо, Тәдайо, Шьмһ'уне wәлатп'арьст[Ф] 19 у
Щьһудайе[Ф] Исхәрйоти йе кö бу нәмаме Иса.

Иса у Бәлзәбул[Ф]

(Мәтта 12:22-32; Луqа 11:14-23; 12:10)

20 Паше Иса чу маләке. Диса һаqас ә'лаләт щьвийа, һ'әта
кö нькарьбун нане хwә жи бьхwарана. 21 Гава йед жь хун
у qьнета wи бьһистьн, дәрк'әтьн wи бьгьрьн, чьмки wана
дьгот: «Әwи һ'ьше хwә öнда кьрийә!» 22 У әw qанунзанед
кö жь Оршәлиме бәржер бьбун, дьготьн: «Бәлзәбул[Ф] wида
һәйә! Әw бь һ'öкöме сәрwере щьна щьна дәрдьхә!» 23 Иса
жи әw гази щәм хwә кьрьн у бь мәсәла wанр'а гот:
«Мирещьн чаwа дькарә хwәха хwә дәрхә? 24 Һәгәр нав

П'адшатикеда т'ьфаq[ф] т'öнəбə, əw нькарə бьминə. 25 Мала
кö бет'ьфаqи бьк'əве, əw мал нькарə бьминə. 26 Һəгəр
Мирещьн р'абə һьмбəри хwə у бьбə дöтирəти, əw нькарə
бьминə у we хьлазийа wи бе. 27 Ле бəле т'ö кəс нькарə
бьк'əвə мала мерхасəки у һəбука[ф] wи т'алан кə, һəгəр
пешийе wи мерхаси гъренəдə. Гава гъреда, һьнге we
бькарьбə мала wи т'алан кə.

28 Əз р'аст wəр'а дьбежьм, һəр гöнə у чь к'ьфьрийе кö
бькьн we ль бəндед дьне бенə бахшандьне, 29 ле к'и
кö к'ьфьрийа Р'öһ'е Пироз бькə, т'ö щар ль wи найе
бахшандьне. Əwe бь wи гöнəйи һ'əта-һ'əтайе сущдар бə».
30 Иса əв йəк гот, чьмки wан дьгот: «Р'öһ'е һ'əрам wида
һəйə».

Де у бьрайед Иса

(Мəтта 12:46-50; Луqа 8:19-21)

31 Һьнге де у бьрайед Иса һатьн, ль дəрва сəкьнин, йəк
шандьнə пəй wи у гази wи кьрьн. 32 Ə'лалəта кö ль дора
wи р'уньштьбу готə wи: «Дийа тə у бьрайед тə дəрва пьрса
тə дькьн». 33 Иса щаба wан да у гот: «Дийа мьн у бьрайед
мьн к'и нə?» 34 Һьнге ль йед дора хwə р'уньшти ньһер'и
у гот: «Əв ьн, де у бьрайед мьн! 35 Һəр кəсе кö хwəстьна
Хwəде бинə сери[ф], əw ə бьре мьн, хушка мьн у дийа мьн».

Мəсəла т'охьмр'əш[ф]

(Мəтта 13:1-9; Луqа 8:4-8)

4 1 Иса диса ль дəве голе дəст бь һинкьрьне кьр.
Ə'лалəтəкə öса мəзьн ль дора wи щьвийа, к'əрба əw
к'əтə qəйька ль сəр голе у р'уньшт. Т'əмамийа ə'лалəте
ль дəве голе бу 2 у wи бь мəсəла əw һини гəлəк тьшта
дькьрьн. Һинкьрьна хwəда дьгот: 3 «Гöһдари! Т'охьмр'əш[ф]

р'абу чу кӧ т'охьм бьр'әшинә. [4] Чахе әwи т'охьме хwә
дьр'әшанд, һьнәк же к'этьнә дәве р'е, тәйрәдә һатьн у
әw хwарьн. [5] У һьнәк к'этьнә сәр ә'рде кәвьри, ль wьр кӧ
хwәли кем бу. Әw зу шин бун, чьмки тәлаше хwәлийе нә
к'ур бу. [6] Чахе тә'в дәрк'әт, әw шәwьтин у чьмки р'аwедᶲ
wан т'ӧнәбун, һ'ьшк бун. [7] У һьнәкед дьн к'этьнә нава
стьрийа, стьри р'абун әw хәньqандьн у бәр нәдан. [8] У
һьнәкед дьн жи к'этьнә нава ә'рде qәнщ у шин бун, мәзьн
бун у һьнәка си, һьнәка шест, һьнәка сәд щар бәр дан».
[9] У Иса wанр'а гот: «Гӧһе к'ейи бьһистьне һәйә бьра
бьбьһе».

Иса чьма бь мәсәла хәбәр дьдә

(Мәтта 13:10-17; Луqа 8:9-10)

[10] Гава Иса т'әне ма, һәр донздәһа т'әви йед дора wи
гьртьбун, бона ван мәсәла же пьрсин. [11] Әwи щаба wан
да у гот: «Wәр'а һатийә дайине кӧ һун сӧр'ед П'адшатийа
Хwәде бьзаньбьн, ле бона wан, йед кӧ дәрва нә, һәр тьшт
бь мәсәла те готьне, [12] wәки:

‹Чьqаси бьньһер'ьн жи, нәбиньн,
чьqаси бьбьһен жи, фә'м нәкьн,
wәки нәбә кӧ вәгәр'ьнᶲ у ль wан бе афукьрьнеᶲ›*».

Шьровәкьрьна мәсәла т'охьмр'әш

(Мәтта 13:18-23; Луqа 8:11-15)

[13] Һьнге Иса wанр'а гот: «Һун ве мәсәле фә'м накьн? Ле
иди һуне һ'әму мәсәла чаwа фә'м бькьн? [14] Т'охьмр'әш
хәбәре дьр'әшинә. [15] Әwед ль дәве р'е кӧ хәбәр ле те
чандьне, әw ьн, кӧ гава дьбьһен, пер'а-пер'а Мирещьн те

* **4:12** Ишайа 6:9-10.

у хәбәра дьлеф wанда чанди дәрдьхә. 16 Әwед ль сәр ә'рде
кәвьри әw ьн, кӧ гава хәбәре дьбьһен, әw зу бь әшq у
ша wе qәбул дькьн, 17 ле чьмки р'аwед wан т'ӧнәнә, әw
дьреж т'аw накьн. У гава бона хәбәре р'асти тәнгасийаф
йан зерандьне тен, зу жь р'е дьк'әвьн. 18 У әwед нава
стьрийада һатьнә чандьне әw ьн, кӧ хәбәре дьбьһен,
19 хәмед ве дьнйайе, дәрәwед дәwләтийе у хwәстьна
тьштед дьн дьк'әвьнә наве у хәбәре дьхәньqиньн, әw бе
бәр дьминьн. 20 У әwед ә'рде qәнщда һатьнә чандьне әw
ьн, кӧ хәбәре дьбьһен, qәбул дькьн, һьнәк си, һьнәк шест
у һьнәк жи сәд щар бәр дьдьн».

Ч'ьра сәр п'еч'ьреф

(Луqа 8:16-18)

21 У Иса wанр'а гот: «Гава ч'ьре тиньнә һьндӧр', бона
чь тиньн? Бона бьн сәльке тиньн, йан бона бьн ньвине?
Нә бона данина сәр п'еч'ьреф тиньн? 22 Т'ӧ тьште вәшарти
т'ӧнәйә кӧ нәйе ашкәрәкьрьне у нә жи тьштәки дьзива
һәйә кӧ нәк'әвә бәр р'онайе. 23 Гӧһе к'ейи бьһистьне һәйә
бьра бьбьһе».

24 Иса wанр'а гот: «Дина хwә бьдьнә тьштед кӧ һун
дьбьһен. Һун бь чь чапе бьпивьн, бь wе пиване жи wе
wәр'а бе пиване у сәрда жи wе һе зедә бә. 25 Чьмки к'ер'а
кӧ һәйә, wе һе ле зедә бә у к'ер'а кӧ т'ӧнә, чь һәйә жи wе
же бе стандьне».

П'адшатийа Хwәде

26 У Иса гот: «П'адшатийа Хwәде мина ве йәке йә:
Мәрьвәк т'охьм дьр'әшинә нав ә'рде. 27 У р'адьзе, р'адьбә.
Шәв у р'ож т'охьм шин дьбә, бьльнд дьбә у хwәха пе
наһ'әсә кӧ әв чаwа дьбә. 28 Ә'рд жь хwә бәр дьдә, пешийе

зил, паше сьмбьл, пәйр'а жи гәньме гьhишти сьмбьлда.
29 Гава кö бәр дьгьhижә, мәрьв иди дә'се давеже, чьмки
дәма нандьрунеᶲ пер'а гьhиштийә».

Мәсәла h'әба т'охьме хәрдалеᶲ

(Мәтта 13:31-32; Луqа 13:18-19)

30 У Иса гот: «Әм П'адшатийа Хwәде мина чь
бьшьбиньн? Йан жи әм wе бь к'ижан мәсәле шьровәкьн?
31 Әw мина h'әбәкә т'охьме хәрдале йә кö жь h'әму
т'охьмед кö сәр ә'рде тенә чандьне hуртьр ә. 32 Ле гава
әw те чандьне дьгьhижә, жь h'әму п'ънщар'а мәстьр дьбә
у ч'ъqьлед мәзьн дьдә, öса кö тәйрәдед ә'змен дькарьн
хwә бьдьнә бьн сийа wе».

Иса бь мәсәла хәбәр дьдә

(Мәтта 13:34-35)

33 Бь гәләк мәсәлед бь ви аwайи wанр'а hаqас хәбәр
дьда, чьqас кö wана дькарьбу фә'м бькьра. 34 Бе мәсәлә
wанр'а тьштәк нәдьгот, ле шагьртед хwәр'а башqә hәр
тьшт шьровәдькьр.

Иса фьртонеᶲ дьсәqьр'инә

(Мәтта 8:23-27; Луqа 8:22-25)

35 Wе р'оже, гава р'о чу ава, Иса шагьртед хwәр'а гот:
«Әм дәрбази wи бәри голе бьн». 36 Шагьрт жь ә'лаләте
qәтийан, к'әтьнә wе qәйька кö Иса теда бу у wана әw
т'әви хwә бьр. Qәйькед дьн жи т'әви wи бун. 37 Дә ижар
фьртонәкәᶲ мәзьн ль wан р'абу, пела öса ль qәйьке
дьхьст, кö иди әw бу бь аве т'ъжи бьбуйа. 38 Ле Иса пашийа
qәйькеда сәре хwә данибу сәр бә'лги у р'азабу. Wана әw
h'ьшйар кьр у готьне: «Дәрсдарᶲ, нә хәма тәйә кö әм

ӧнда дьбьн?» 39 Иса р'абу, ль байе һьлат у ә'мьри сәр
голе кьр гот: «Бьсәкьнә, кәр' бә!» Фьртоне дани у һ'әму
тьшт сәqьр'ин. 40 Иса wанр'а гот: «Һун чьма дьтьрсьн? Һе
чаwа баwәрийа wә т'ӧнә?» 41 Саwәкә гьран ль wана гьрт
у һәвдӧр'а готьн: «Гәло әв к'и йә, кӧ ба у гол жи ельми[Ф]
wи дьбьн?»

Иса йәки щьнак'әти qәнщ дькә

(Мәтта 8:28-34; Луqа 8:26-39)

5 1 Әwана дәрбази wи бәри гола Щәлиле бун у
гьһиштьнә т'опрахед Гьрасине. 2 Гава кӧ Иса жь
qәйьке дәрк'әт, һьнге жь нав гор'ьстана мәрьвәк р'асти
wи һат, кӧ р'ӧһ'е һ'әрам пер'а бу. 3 Әw нав гор'ьстанада
дьма у т'ӧ кәси иди нькарьбу бь зьнщира жи әw гьреда.
4 Чьмки гәләк щара әw бь qәйд у зьнщира гьредабун,
ле wи зьнщир qәтандьбун у qәйд шкенандьбун. Т'ӧ кәси
нькарьбу әw зәфт бькьра. 5 Т'ьме шәв у р'ож гор'ьстанада
у сәре ч'ийа дькьрә qир'ин, пе кәвьра хwә бьриндар дькьр.
6 Гава әwи дурва Иса дит, бәзи, хwә авитә бәр ньга 7 у
бь дәнгәки бьльнд кьрә qир'ин у готе: «Тӧ чь жь мьн
дьхwази, Исайе Кӧр'е Хwәдейе Һәри Жорьн? Тӧ хатьре
Хwәде ки, мьн нәдә щәфе!» 8 Әwи әв йәк дьгот, чьмки
Иса дьготе: «Һәй р'ӧһ'е һ'әрам! Жь ви мәрьви дәрк'әвә!»
9 Иса же пьрси у гот: «Наве тә чь йә?» Әwи жи гот: «Наве
мьн К'омәшкәр ә, чьмки әм гәләк ьн». 10 У гәләки р'әща жь
Иса дькьр, кӧ wан жь wе т'опрахе дәрнәхә. 11 Wьр ль синге
ч'ийе сурики бәразайи мәзьн дьч'ерийа. 12 Р'ӧһ'ед һ'әрам
р'әща жь Иса кьрьн у готьн: «Мә бьшинә нава бәраза,
әм бьк'әвьнә нава wан». 13 Әwи жи изьн да wан, р'ӧһ'ед
һ'әрам дәрк'әтьн у к'әтьнә нава бәраза. Әw сури незики
дӧ һ'әзар бәраза бу, әw жорда р'әви, хwә жь кәнделда

авитьнə голе у хəньqин. 14 Бəразван р'əвин чунə бажар
у гӧнда, əв йəк гьли кьрьн. У бьнəли[ф] һатьн кӧ тьштед
буйи бьбиньн. 15 У һатьнə щəм Иса, дина хwə дане, wе
əw мəрьве щьнак'əтийи кӧ к'омəшкəрəкə щьна пер'а бу,
к'ьнще wи ле, сəр һ'ьше хwəда һати р'уньшти йə. Һьнге
əw тьрсийан. 16 Əwед кӧ əв йəк дитьбун щьмə'тер'а гьли
кьрьн, кӧ чь һатə сəре wи щьнак'əти у бəраза. 17 Һьнге
wана р'əща жь Иса кьр, кӧ əw жь т'опраха wан һəр'ə.

18 Гава Иса к'əтə qəйьке, əwи кӧ щьнак'əти бу, р'əща
же кьр, кӧ т'əви wи һəр'ə. 19 Ле Иса нəһьшт у жер'а гот:
«Вəгəр'ə мала хwə у нəфəред мала хwəр'а бежə, кӧ Хӧдан
бона тə чь кьр у чаwа ль тə һатə р'ə'ме». 20 Əw жи чу у
дəстпекьр чь кӧ Иса бона wи кьрьбу qəза Декаполиседа*
бəла кьр у һəр кəс ə'щебмайи дьма.

Qизька мьри у к'ӧлфəтəкə[ф] нəхwəш

(Мəтта 9:18-26; Луqа 8:40-56)

21 Гава Иса диса бь qəйьке дəрбази wи бəре дьн бу,
ə'лалəтəкə гьран ль дора wи щьвийа. Гава əw ль дəве
голе бу, 22 йəки жь сəрwеред к'ьнище кӧ наве wи Йаиро
бу һатə щəм wи, гава wи Иса дит, хwə авитə ньгед wи,
23 гəлəк р'əща же кьр у гот: «Qизька мьн ль бəр мьрьне
йə. Wəрə у дəстед хwə дайнə сəр wе, кӧ qəнщ бə у бьжи».
24 Иса р'абу т'əви wи чу.

Ə'лалəтəкə гьран пəй wи дьчу у тəнгаси дьданə wи.
25 Wьр к'ӧлфəтəк[ф] жи һəбу, кӧ донздəһ сале wе бун, сəр
хуне вəбьбу. 26 Əwе гəлəки дəсте һ'əкимада к'ьшандьбу
у һ'əму һəбука хwə хəрщ кьрьбу, ле т'ӧ ч'арə ле нəбьбу

* **5:20** «Декаполис» бь зьмане йунани те фə'мкьрьне: «Дəһə Бажар», чьмки əва qəза бəреда бь йəктийа дəһə бажара һатийə чекьрьн.

у сәрда ће хьраб бьбу. 27 Әwe дәрћәqа Исада бьћист,
пьштева ћатә нава ә'лаләте у ль к'ьнще wи к'әт. 28 Чьмки
әwe дьле хwәда дьгот: «Ћәгәр әз т'әне к'ьнще wи жи
к'әвьм, әзе qәнщ бьм». 29 У пер'а-пер'а хун же ч'ькийа у
т'әхмин кьр, кӧ жь еша хwә qәнщ бу. 30 Иса дәстхwәда
пе h'әсийа кӧ qәwатәк же чу, нав ә'лаләтеда зьвьр'и у
пьрси: «К'е ль к'ьнщед мьн к'әт?» 31 Шагьртед wи готьн:
«Тӧ дьбини кӧ ә'лаләт тәнгасийе дьдә тә, ле тӧ дьбежи:
‹К'е ль мьн к'әт?›» 32 Ле Иса дор-бәре хwә дьньћер'и кӧ
бьбинә, к'е әв йәк кьр. 33 Ћьнге к'ӧлфәт ль хwә h'әсийа кӧ
чь ль we qәwьми, бь тьрсе у ләрьзәке ћат хwә авитә бәр
wи у ћәр тьшт р'аст гот. 34 Иса wер'а гот: «Ә'вде! Баwәрийа
тә тӧ qәнщ кьри. Бь хер у сьламәт ћәр'ә у жь еша хwә qәнщ
бә».

35 Иса ће хәбәр дьда, жь мала сәрwере к'ьниште мәрьв
ћатьн у готьн: «Qиза тә мьр, иди зә'мәте нәдә дәрсдар».
36 Ле Иса гӧћ нәда готьна wан, wи сәрәке к'ьништер'а
гот: «Нәтьрсә, т'әне баwәр бькә!» 37 Әwи нәћьшт кӧ кәс
пәй wи ћәр'ә, пештьри Пәтрус, Аqуб у Йуh'әннайе бьре
wи. 38 Чахе гьћиштьнә мала сәрәке к'ьниште, Иса дит we
ћеwәрза wан ә, дьгьрин у дькьнә qар'ә-qар'. 39 Гава әw
к'әтә ћьндӧр', wанр'а гот: «Чьма ћун дькьн qалмә-qалм
у дьгьрин? Зар' нәмьрийә, ле ћеньжийә». 40 Wана qәрфе
хwә пе дькьр.

Ле Иса h'әму дәрхьстьнә дәрва, де у баве qизьке т'әви
ћәр се шагьртед хwә ћьлдан у к'әтә щийе кӧ qизьк ле
бу. 41 Дәсте qизьке гьрт у готә we: «Талита qум!» кӧ те
фә'мкьрьне: «Qизьк, әз тәр'а дьбежьм, р'абә!» 42 Qизьк
пер'а-пер'а р'абу у гәр'ийа. Әw донздәh сали бу. Әwед кӧ
дитьн h'ьше сәре wан чу. 43 Иса h'ьшк т'әми ль wан кьр, кӧ

ве йәке кәсир'а нәбежьн у wанр'а гот, кӧ хwарьне бьдьнә
wе.

Бажаре Ньсрәте, ль к'ӧ Иса мәзьн бьбу, wи qәбул накә

(Мәтта 13:53-58; Луqа 4:16-30)

6 1 Иса жь wьра дәрк'әт у чу щи-мьск'әне хwә. Шагьртед
wи жи пәй wи чун. 2 Чахе р'ожа шәмийе ћат, wи
к'ьништеда дәст бь ћинкьрьне кьр у гәләка кӧ бьћист
зәндәгьрти мабун у дьготьн: «Әви мәрьви әв тьшт жь к'ӧ
анинә? Әв чь сәрwахти[ф] йә кӧ жер'а ћатийә дайине? У әв
чь к'әрәмәт ьн кӧ бь дәсте wи дьqәwьмьн? 3 Нә әв нәщар
ә? Нә әв кӧр'е Мәрйәме[ф] у бьре Аqуб[ф], Йусес, Щьћуда[ф]
у Шьмћ'ун ә? Нә хушкед wи ль вьр нав мәда нә?» Бь ви
аwайи әw жь wи чун.
4 Иса wанр'а гот: «П'ехәмбәр т'ӧ щийи нә беqәдьр ә,
пештьри нава щи-мьск'әне хwә, мәрьвед хwә у мала
хwәда». 5 Әwи ль wе дәре нькарьбу т'ӧ к'әрәмәт бькьра,
т'әне дәсте хwә дани сәр чәнд нәхwәша у әw qәнщ кьрьн.
6 Әw сәр нәбаwәрийа wан ә'щебмайи ма.

Шандьна ћәр донздәћа

(Мәтта 10:5-15; Луqа 9:1-6)

Иса ль гӧндед дор-бәра дьгәр'ийа у ћин дькьр. 7 Wи
ћәр донздәћ гази щәм хwә кьрьн, дәстпекьр әw щот-щот
шандьн у ћ'ӧкӧме ль сәр р'ӧћ'ед ћ'әрамр'а да wан. 8 Т'әми
да wан у гот: «Бона р'е, пештьри шьвдара дәсте хwә т'ӧ
тьшти хwәр'а ћьлнәдьн: Нә нан, нә турьк у нә жи п'әра бәр
пьшта хwәда. 9 Чарьхед хwә бькьнә п'ийе хwә, ле дӧ дәст
кьрас хwәр'а ћьлнәдьн». 10 Сәрда зедә кьр готә wан: «Әw
мала кӧ ћун бьк'әвьне, wе маледа жи бьминьн, ћ'әта ћун
жь wи щийи дәрк'әвьн. 11 Әw щийед кӧ wә qәбул нәкьн у

гöhдарийа готьна wə нəкьн, гава hун жь wьр дəрен, т'оза
ньгед хwə даwшиньн, wəки wанар'а бьбə шə'дəти».
12 Əw жи р'е к'əтьн чун у даннасин дькьрьн кö мəрьв
жь гöнəкьрьне вəгəр'ьн. 13 Wана гəлəк щьн дəрдьхьстьн
у р'унᶲ ль гəлəк нəхwəша дьдан у əw qəнщ дькьрьн.

Кöштьна Йуh'əннайе ньхöмдарᶲ

(Мəтта 14:1-12; Луqа 9:7-9)

14 hеродəс п'адша əв йəк бьhист, чьмки нав у дəнге Иса
дəрк'əтьбу. hьнəка дьгот: «Əва Йуh'əннайе ньхöмдарᶲ ə
жь нав мьрийа р'абуйə. Лəма жи пе wи к'əрəмəт тенə
кьрьне». 15 Ле hьнəка жи дьгот: «Əва Елйасᶲ ə». hьнəкед
дьн жи дьготьн: «Əва п'ехəмбəрəки мина п'ехəмбəред
бəре йə». 16 Ле гава hеродəс əв йəк бьhист, гот: «Əва
əw Йуh'əнна йə, йе кö мьн сəре wи лехьстийə, жь нав
мьрийа р'абуйə!» 17–18 Чьмки hеродəс hеродийа жьна
Филипойе бьре хwə стандьбу, ле Йуh'əнна жер'а готьбу:
«Нə р'аст ə кö тö жьна бьре хwə бьстини». hеродəс
жи к'əрби hеродийайе Йуh'əнна дабу гьртьне, гьредабу
у авитьбу кəле. 19 Лəма hеродийайе к'ин Йуh'əннар'а
дажот, дьхwəст wи бьдə кöштьне, ле ньккарьбу, 20 чьмки
hеродəс жь Йуh'əнна вəдьк'ьшийа у əw хwəй дькьр. Əwи
заньбу кö Йуh'əнна мəрьвəки р'аст у бöhöрти йə. Гава
кö гöhдарийа готьна wи дькьр, сəре wи т'əвиhəв дьбу*,
ле диса бь h'əwас гöh дьда готьна wи. 21 Awa щарəке
мəщал вəбу. hеродəс бона р'ожа буйина хwə, ə'сьлзада,
сəрh'əзаредᶲ əскəра у гьрəгьред Щəлилер'а мəсрəф дани.
22 Гава qиза hеродийайе к'əтə hьндöр' у р'əqьси, əв йəк

* **6:20** Нав дəстньвисаред hьнəкада дəwса «сəре wи т'əвиhəв дьбу» аhа йə: «Wи гəлəк тьшт дькьр».

ль дьле Һеродәс у т'әглифкьрийед ль сәр сьфре р'уньшти
хwәш hат. Һьнге п'адше готә qизьке: «Тö жь мьн чь
бьхwази, әзе бьдьмә тә». 23 У wи жер'а сонд хwар гот: «Тö
жь мьн чь бьхwази, әзе бьдьмә тә, һ'әта ниве п'адшатийа
хwә жи!» 24 Qизьк дәрк'әтә дәрва у чу жь дийа хwә пьрси:
«Әз чь бьхwазьм?» Дийа wе жи гот: «Сәре Йуһ'әннайе
ньхöмдар». 25 Qизьке ләзанд чу щәм п'адше у хwәстьна
хwә жер'а гот: «Әз дьхwазьм кö тö ньһа сәре Йуһ'әннайе
ньхöмдар ль сәр сьнийе бьди мьн». 26 П'адша гәләки бәр
хwә к'әт, ле чьмки ль бәр т'әглифкьрийа сонд хwарьбу,
нәхwәст сoзе хwә бәтал кьра. 27 П'адше пер'а-пер'а ә'мьри
сәр щәлат кьр, кö һәр'ә сәре Йуһ'әнна бинә. Щәлат жи
чу кәледа, сәре wи лехьст 28 у ль сәр сьнийе ани у
да кәч'ьке. Әwе жи әw һьлда бьр да дийа хwә. 29 Гава
шагьртед Йуһ'әнна әв йәк бьһистьн, һатьн щьнйазе wи
бьрьн кьрьнә т'ьрбе.

Иса пенщ һ'әзара т'ер дькә

(Мәтта 14:13-21; Луqа 9:10-17; Йуһ'әнна 6:1-14)

30 У шандиᶲ вәгәр'ийанә щәм Иса, һ'әму тьштед кö
кьрьбун у һин кьрьбун жер'а готьн. 31 Иса wанр'а гот: «Дә
wәрьн әм т'әне һәр'ьнә щики хәwлә у һьнәки р'ьһ'әт бьн».
Чьмки гәләк дьһатьн у дьчун, wана мәщал нәдьдит кö
нане хwә жи бьхwарана. 32 У әw т'әне бь qәйьке чунә щики
хәwлә. 33 Ле гәләка кö чуйина wан дит, әw нас кьрьн, жь
һ'әму бажара пәйа бәзин у бәри wан гьһиштьнә wи щийи.
34 Чахе Иса жь qәйьке дәрк'әт у wи ә'лаләтәкә гьран дит,
һьнге гöне wи ль wан һат, чьмки әw мина пәзед бе шьван
бун. Дәстпекьр гәләк тьшт әw һин кьрьн. 35 Иди чьмки
дәрәнг бу, шагьртед Иса һатьн у готьне: «Әв дәр щики
хьки-хwәли йә, wәхт жи иди дәрәнг ә. 36 Бьһелә кö әw

һәр'ьнә гӧнд у бәргед дәр-дора у хwәр'а тьштед хwарьне
бьк'ьр'ьн». 37 Ле Иса ль wан вәгәр'анд у гот: «Һун хӧрәк
бьдьнә wан!» Жер'а готьн: «Әм һәр'ьн wәкә баһе дӧсьд
зиви[Ф] нан бьк'ьр'ьн у wан бьдьнә хwарьне?»

38 Иса wанр'а гот: «Һәр'ьн бьньһер'ьн, к'а чәнд нанед wә
һәнә». Гава кӧ пе һ'әсийан, готьн: «Пенщ нан у дӧ мә'си
һәнә». 39 Wи ә'мьр кьр кӧ һ'әму жи к'ом-к'ом ль сәр гиһайе
шин р'унен. 40 Әw жи к'ом-к'ом, сәд-сәд, пенщи-пенщи ль
ә'рде р'уньштьн.

41 Иса һәр пенщ нан у һәр дӧ мә'си һьлдан, бәре хwә
ә'змента кьр шькьри да, әw нан кәркьрьн у да шагьртед
хwә, wәки әw дайньнә бәр ә'лаләте. У һәр дӧ мә'си жи
ль һ'әмуйа бәла кьр. 42 Һ'әмуйа хwар у т'ер бун. 43 Жь wан
нан у мә'сийа донздәһ сәләйед т'ьжи һурьк бәрәв кьрьн.
44 Йед кӧ жь wи нани хwарьн wәкә пенщ һ'әзар мери бун.

Иса п'ийа ль сәр авер'а дьчә

(Мәтта 14:22-33; Йуһ'әнна 6:15-21)

45 Дәстхwәда әwи п'ейи сәр шагьртед хwә кьр, кӧ
бьк'әвьнә qәйьке у пешийа wи дәрбази wи бәри голе,
Бәйтсайдайе бьн, һ'әта кӧ хwәха щьмә'те вәр'екә. 46 Пәй
вәр'екьрьнер'а р'абу чу сәре ч'ийе, кӧ дӧа бькә. 47 Гава
кӧ р'о чу ава, qәйьк нава голеда бу у Иса т'әне дәве
голе бу. 48 Иса дит кӧ шагьрт берк'ьшандьнеда гәләки
зә'мәте дьк'ьшиньн, чьмки ба мьqабьли wан бу. Незики
qәрәбәрбанге Иса сәр голер'а пәйа дьчу незики wан дьбу.
Wи хwәст кӧ бәр wанр'а дәрбаз буйа, 49 ле чахе wана
дит кӧ Иса сәр голер'а пәйа дьчә, wан т'ьре[Ф] хәйаләкә[Ф]
кӧ дьбиньн у кьрьнә qир'ин. 50 Чьмки һ'әмуйа жи әw дит
у тьрсийан. Ле Иса wе дәме дәнг да wан у гот: «Сәр
хwә бьн! Әз ьм. Нәтьрсьн!» 51 Һьнге әw к'әтә qәйьке щәм

wан у ба сәкьни. Шагьрт ә'щебмайи ман, һ'ьше сәре wан
чу, 52 чьмки әw qәwьмандьна ль сәр нен һе сәре wанда
р'унәньштьбу, фә'ме wан дадайи бу.

Иса Щенисартеда нәхwәша qәнщ дькә

(Мәтта 14:34-36)

53 Әw дәрбази wи бәри голе бун у ль алийе Щенисартева
гьһиштьнә бәже[Ф]. 54 Гава жь qәйьке пәйа бун, щьмә'те
пер'а-пер'а Иса нас кьр. 55 Әw т'әмамийа wе qәзайе вьрда-
wеда бәзин у дәстпекьрьн нәхwәш ньвинава данинә
wи щийе кӧ дьбьһистьн Иса ле бу. 56 һәр щийед кӧ
Иса дьчуйе, һәгәр бажар буна, гӧнд буна, бәргә буна,
нәхwәш базарада даданин у һиви же дькьрьн кӧ т'әне ль
р'ишийед к'ьнщед wи к'әвьн. У һ'әмуйед кӧ ле дьк'әтьн,
жь нәхwәшийед хwә qәнщ дьбун.

Р'аw-р'ьзьмед[Ф] кал-бава у хәбәра Хwәде

(Мәтта 15:1-9)

7 1 Ферьсийа у һьнәк qанунзанед кӧ жь Оршәлиме
һатьбун, дора Иса гьртьн. 2 Wана дит кӧ һьнәкә жь
шагьртед wи бь дәстед qьлер, аwа готи дәстнәшушти
нан дьхwьн. 3 Чьмки ферьси у һ'әму щьһу[Ф] пәй р'аw-
р'ьзьмед[Ф] кал у бавед хwә дьчьн, һ'әта кӧ дәстед хwә
р'ьнд нәшон, нане хwә нахwьн 4 у жь базаре жи чь тиньн,
һ'әта аве нәхьн, нахwьн.* Гәләк ә'дәтед дьн жи һәнә, кӧ жь
кал у бава һьлданә у дьqәдиньн: Мәсәлә, мина шуштьна
т'аса, шәрбька у фьраqед сьфьрә майин**. 5 һьнге ферьси

* **7:4** Аһа жи те фә'мкьрьне: «У жь базаре жи тен, һ'әта аве сәр хwәда нәкьн, нен нахwьн».

** **7:4** Нав дәстньвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «Ӧса жи щи-ньвина».

у qанунзана жь Иса пьрсин: «Чьма шагьртед тә пәй
р'аw-р'ъзьмед кал у бава начьн у бь дәстнәшушти* нан
дьхwьн?» 6 Әwи ль wан вәгәр'анд у гот: «Ишайа бона
wә дӧр'уйа р'аст п'ехәмбәртиΦ кьрийә! Чаwа кӧ һатийә
ньвисаре:

‹Әва щьмә'та бь зареΦ хwә qәдьре мьн дьгьрә,
ле дьлеΦ wан жь мьн дур ә.
7 БадиһәwаΦ мьн дьһ'әбиньн,
т'әмийед мәрьва чаwа qанунед мьн щьмә'те һин дькьн›*.

8 Һун т'әмийед Хwәде дьһельн у пәй р'аw-р'ъзьмед
мәрьвайийе дьк'әвьн». 9 У гот: «Һун т'әмийед Хwәде
р'ънд дьдьнә алики, wәки р'аw-р'ъзьмед хwә хwәй кьн.
10 Мәсәлә, Муса готийә: ‹Qәдьре де у баве хwә бьгьрә›*
у ‹Әwе кӧ гьлики qолайи де у баве хwәр'а бежә, гәрәке
бе кӧштьне›**. 11 Ле һун дьбежьн: ‹К'и кӧ дийа хwәр'а
йан баве хwәр'а бежә: Әw алик'арийа кӧ гәрәке жь мьн
бьгьһижә тә, әw qӧрбанΦ ә›, (аwа готи дийарик ә кӧ
Хwәдер'а те дайине) 12 һун иди наһельн кӧ әw тьштәки
де у баве хwәр'а бькә! 13 Бь ви аwайи, һун бь wан р'аw-
р'ъзьмед хwәйә кӧ дәрбази ньсьледΦ ну дькьн, хәбәра
Хwәде дькьнә хwәли. У һун гәләк тьштед аһа дькьн».

---

* 7:5 Нав дәстньвисаред qәнщда дәwса «дәстнәшушти» «дәстqьлер» һәйә.

* 7:7 Ишайа 29:13.

* 7:10 Дәрк'әтьн 20:12; Qануна Дӧщари 5:16.

** 7:10 Дәрк'әтьн 21:17.

Тьштед кӧ мерьв дьһ'əр'ьминьн

(Мəтта 15:10-20)

14 Һьнге Иса ə'лалəт диса гази щəм хwə кьр у готə
wан: «Һун һ'əму гӧһдарийа мьн бькьн у фə'м кьн.
15 Тьштəки ӧса т'ӧнə, кӧ жь дəрва бьк'əвə нав-дьле мерьв
у wи бьһ'əр'ьминə, ле əw тьштед кӧ жь дьл дəртен, əw
мерьв дьһ'əр'ьминьн». 16 Гӧһе к'ейи бьһистьне һəйə бьра
бьбьһе».*

17 Гава жь ə'лалəте qəтийа һатə мал, шагьртед wи мə'на
wе мəсəле же пьрсин. 18 Иса ль wан вəгəр'анд у гот: «Һун
һе нагьһижьнə гьлийа? Чьма һун фə'м накьн, чь кӧ жь
дəрва дьк'əвə нав-дьле мерьв, нькарə wи бьһ'əр'ьминə.
19 Чьмки əw нə кӧ дьк'əвьнə дьле wи, ле дьчьнə зьке wи у
жь wьр жи дəртен дəрва». (Бь ви аwайи Иса да к'ьфше,
кӧ һ'əму хwарьн жи һ'əлал[ф] ьн.) 20 У гот: «Əw тьштед
кӧ жь дьле мерьв дəрдьк'əвьн, əw wи дьһ'əр'ьминьн.
21 Чьмки жь һьндӧр', жь дьле мəрьв фькьред хьраб
дəрдьк'əвьн: Qави[ф], дьзи, кӧштьн, 22 зьнек'ари, тьмайи,
хьраби, фелбази, толти, ч'ə'ве хьраб, бӧхданбежи, к'ӧбари
у беаqьли. 23 Əв һ'əму тьштед хьраб жь дьл дəрдьк'əвьн у
мерьв дьһ'əр'ьминьн».

Баwəрийа к'ӧлфəта Финикйа Сурйайе

(Мəтта 15:21-28)

24 Иса жь wе дəре р'абу чу синоре Суре. Чу маләке
у нəдьхwəст кӧ кəсəк пе бьһ'əсийа, ле нькарьбу хwə
вəшарта. 25 К'ӧлфəтəкə кӧ qизька wе р'ӧһ'е һ'əрамва гьрти
бу, бона Иса пе һ'əсийа, лəз һат у хwə авитə бəр ньгед

* **7:16** Нав дəстньвисаред һəрə qəнщда р'еза 16-а т'ӧнə.

wи. 26 Əw к'ӧлфəт йунанᶲ бу, ə'сьле хwəда жи жь Финикйа
Сурйайе бу. We лава жь Иса кьр, кӧ щьн жь qиза we дəрхə.
27 Иса wер'а гот: «Бьһелə бьра пешийе зар' т'ер бьн, чьмки
нə р'аст ə кӧ нан бəр зар'а һьлдьн у бавежьнə бəр са».
28 Əwe ль wи вəгəр'анд у гот: «Бəле Хӧдан, нə сə жи wан
һурькед бəр зар'айə бьне сьфреда майи дьхwьн?» 29 Һьнге
wи к'ӧлфəтер'а гот: «Бона хатьре ве готьна тə, т'ӧ дькари
һəр'и. Щьн жь qизька тə дəрк'əт». 30 К'ӧлфəт чу мала хwə,
дина хwə дайе, we qизьк нав ньвинеда п'алда йə у щьн
жи же дəрк'əтийə.

Мəрьвəки кəр' у лал хəбəр дьдə

31 Пəй we йəкер'а Иса жь синоре Суре дəрк'əт, нава
Сайдер'а дəрбаз бу, qəза Декаполисер'а һатə гола
Щəлиле. 32 Мəрьвəки кəр' у лал анинə щəм wи у лава
же кьрьн кӧ дəсте хwə дайнə сəр wи. 33 Иса əw мəрьв
жь ə'лалəте qəтанд, т'ьлийед хwə кьрьнə гӧһед wи, дəсте
хwəда т'укьр, ль зьмане wи да. 34 У бəре хwə ə'змендa кьр,
к'əсəр һате у гот: «Əффата!» кӧ те фə'мкьрьне: «Вəбə!»
35 У дəст хwəда гӧһед wи бьһистьн, зьмане wи вəбу у
зəлал дəст бь хəбəрдане кьр. 36 Иса т'əми ль wан кьр, кӧ
кəсир'а нəбежьн. Ле əwи чьqас т'əми ль wан дькьр, wана
һаqас зедə бəла дькьр. 37 Мəрьв гəлəки ə'щебмайи мабун у
дьготьн: «Əви һ'əму тьшт qəнщ кьр: Кəр'а дьдə бьһистьне
у лала жи дьдə хəбəрдане».

Иса чар һ'əзара т'ер дькə

(Мəтта 15:32-39)

8 1 Wан р'ожада диса ə'лалəтəкə гьран щьвийа. Тьштəки
wани хwарьне т'ӧнəбу кӧ бьхwарана, Иса гази
шагьртед хwə кьр у гот: 2 «Гӧне мьн ль ве ə'лалəте те.

Әв се р'ож ә т'әви мьн ә у тьштәки wани хwарьне т'öнә.
3 Һәгәр әз wан бьр'чи вәр'екьмә малед wан, дьле wане
р'ева хwәва һәр'ә у жь ван һьнәк жи жь щийед дур һатьнә».
4 Шагьртед wи ле вәгәр'андьн у готьн: «Ль ве бәр'ийе[ф] әме
жь к'ö һаqас нан дәст хьн, кö ве щьмә'те т'ер кьн?» 5 Иса
жь wан пьрси: «Чәнд нанед wә һәнә?» Wана гот: «Һ'әфт».
6 Һьнге ә'мьр кьр кö ә'лаләт сәр ә'рде р'уне. Әwи әw һ'әфт
нан һьлдан шькьри да, әw кәркьрьн у паше данә шагьртед
хwә, кö дайньнә бәр ә'лаләте. Wана әw данинә бәр wан.
7 У чәнд мә'сийед wанә бьч'ук жи һәбун. Иса бона wан
жи шькьри да у гот: «Ван жи дайньнә бәр ә'лаләте».
8 Wана хwар у т'ер бун. Паше һ'әфт зәмбил жь һурькед
бәрмайи бәрәв кьрьн. 9 Әwед кö хwарьн, wәкә чар һ'әзар
мәрьва бун. Гава кö Иса әw вәр'екьрьн, 10 пер'а-пер'а т'әви
шагьртед хwә к'әтә qәйьке у чунә qәза Далманутайе.

К'әрәмәтәке чаwа нишан жь ә'змана дьхwазьн

(Мәтта 16:1-4)

11 Ферьси һатьн у дәстпекьрьн Исар'а к'әтьнә дә'wе. Әw
дьщер'ьбандьн у жь wи нишанәк жь ә'змен дьхwәстьн.
12 К'ур к'әсәр һате у гот: «Чьма әва ньсьла ль нишанәке
дьгәр'ә? Әз р'аст wәр'а дьбежьм кö ви ньсьлир'а нишанәк
найе дайине». 13 Wи әw һьштьн, диса к'әтә qәйьке у
дәрбази wи бәри голе бу.

Һәвиртьр'шке[ф] ферьсийа у Һеродәс

(Мәтта 16:5-12)

14 Ижар шагьрта бир кьрьбу кö хwәр'а нан һьлдана.
Ль щәм wан, qәйькеда пештьри нанәки тьштәки wани
хwарьне т'öнәбу. 15 Иса т'әми да wан у гот: «Мьqати хwә
бьн, һ'әвза хwә жь һәвиртьр'шке[ф] ферьсийа у öса жи йе

Һеродәс* бькьн». [16] Ле әwана нав һәвда хәбәр дьдан у
дьготьн: «Нане мә т'ӧнә, ләма аһа дьбежә». [17] Исава ә'йан
бу кӧ әw чь дьбежьн у wанр'а гот: «Һун чьма нав һәвда
хәбәр дьдьн, кӧ нане wә т'ӧнә? Һәла һе һун фә'м накьн?
У сәре wәда р'унани, һәла һе нагьһижьнә гьлийа?

[18] Ч'ә'ве wә һәнә, һун набиньн?

Гӧһе wә һәнә, һун набьһен?

Чаwа найе бира wә, [19] чахе мьн пенщ нан бона пенщ
һ'әзар мәрьва кәркьрьн? Wә жь һурькед бәрмайа чәнд
сәләйед т'ьжи бәрәв кьрьн?» Wан ле вәгәр'анд у готьн:
«Донздәһ». [20] «У гава мьн һ'әфт нан бона чар һ'әзар
мәрьва кәркьрьн, wә чәнд зәмбилед т'ьжи бәрмайи бәрәв
кьрьн?» Wан гот: «Һ'әфт». [21] Иса wанр'а гот: «Ле чьма һун
һе фә'м накьн?»

Ль Бәйтсайдайе qәнщкьрьна корәки

[22] У әw һатьнә Бәйтсайдайе. Һьнәка мәрьвәки кор ани
щәм Иса у лава же кьрьн, кӧ дәсте хwә дайнә сәр wи.
[23] Әwи жи дәсте мәрьве кор гьрт, жь гӧнд дәрхьстә дәр,
ч'ә'вед wи бь т'ука хwә шьл кьрьн у дәстед хwә данинә
сәр wи, пьрси: «Тӧ тьштәки дьбини?» [24] Әwи жи ль жоре
ньһер'и у гот: «Әз мәрьва дьбиньм, ле мина дара нә, кӧ
дьгәр'ьн». [25] Диса Иса дәстед хwә данинә сәр ч'ә'вед wи,
мәрьв зур' бу ньһер'и у ч'ә'вед wи вәбун, һәр тьшт зәлал
дит. [26] Иса әw шандә мала wи у жер'а гот: «Нәк'әвә нава
гӧнд»*.

---

* **8:15** Нав дәстньвисаред һьнәкада дәwса «Һеродәс» «Һеродәсийа» һәйә.

* **8:26** Нав дәстньвисаред һьнәкада аһа йә: «Гӧндда кәсәкир'а тьштәки нәбежи».

Пәтрус шә'дәтийе ль сәр Иса дьдә

(Мәтта 16:13-20; Луqа 9:18-21)

[27] Иса т'әви шагъртед хwә чу гӧндед Qәйсәрийа
Филипойе у р'еда жь шагъртед хwә пьрси: «Бь т'әхмина
мәрьва әз к'и мә?» [28] Wан ле вәгәр'анд у готьн: «Һьнәк
дьбежьн Йуһ'әннайе ньхӧмдар ә, һьнәкед дьн дьбежьн
Елйас ә, һьнәкед майин жи дьбежьн йәк жь п'ехәмбәра
йә». [29] Иса жь wан пьрси: «Ле һун чь дьбежьн? Бь т'әхмина
wә әз к'и мә?» Пәтрус ле вәгәр'анд у готе: «Т'ӧ Мәсиһ и».
[30] Әwи т'әми ль wан кьр, кӧ дәрһәqа wида кәсир'а тьштәки
нәбежьн.

Иса дәрһәqа щәфа у мьрьна хwәда дьбежә

(Мәтта 16:21-28; Луqа 9:22-27)

[31] Пәй ве йәкер'а Иса дәстпекьр шагъртед хwә һин
кьр, кӧ гәрәке Кӧр'е Инсан гәләки щәфе бьк'ьшинә,
жь алийе р'успийа[Ф], сәрәкед к'аһина у qанунзанада бе
т'әхсиркьрьне[Ф] у кӧштьне, ле р'ожа сьсийа жь мьрьне
р'абә. [32] Әwи әв йәк зәлал гот. Һьнге Пәтрус әw да алики
у ле һьлат. [33] Ле Иса сәр мьле хwәва зьвьр'и у ль шагъртед
хwә ньһер'и, ль Пәтрус һьлат у гот: «Дури мьн һәрә,
Щьно! Чьмки нет-фькьра тә нә жь Хwәде йә, ле жь
мәрьвайе йә».

[34] Паше Иса гази ә'лаләте у шагъртед хwә кьрьн, wанр'а
гот: «Һәгәр йәк дьхwазә ль пәй мьн бе, бьра хwә инк'ар[Ф]
кә, хаче[Ф] хwә һьлдә у пәй мьн бе. [35] Чьмки к'и кӧ дьхwазә
ә'мьре хwә хьлаз кә, әwе wи ӧнда кә у к'и кӧ ә'мьре
хwә бона мьн у Мьзгинийе ӧнда кә, әwе wи хьлаз кә.
[36] Чь фәйдә һәгәр мәрьв т'әмамийа дьнйайе qазьнщ кә,
ле ә'мьре хwә ӧнда кә? [37] Йан жи мәрьв чь дькарә бәр

ә'мьре хwәва бьдә? 38 Әwe кӧ мьн у хәбәред мьн нав ви
ньсьле хальфиᶲ у гӧнәк'арда шәрм һ'әсаб кә, Кӧр'е Инсан
жи we wи шәрм һ'әсаб кә, гава р'умәта Бавеᶲ хwәва т'әви
мьлйак'әтед пирозᶲ бе».

9 1 У әwи wанр'а гот: «Әз р'аст wәр'а дьбежьм, кӧ
һьнәкед ль вьр сәкьни һәнә we мьрьне нәбиньн, һ'әта
кӧ нәбиньн П'адшатийа Хwәде бь qәwат те».

Шагьрт Иса нава нур у р'умәтеда дьбиньн

(Мәтта 17:1-13; Луqа 9:28-36)

2 Пәй шәш р'ожар'а Иса т'әви хwә Пәтрус, Аqуб у
Йуһ'әнна һьлдан у р'акьрьнә ч'ийаки бьльнд, ль wьр әw
т'әне бун. Һьнге ль бәр wан р'әнг-р'уйе wи һатә гӧһастьне.
3 К'ьнщед wи ӧса чил-qәрqаш бун у һаqаси бьрьqин, кӧ ль
сәр р'уйе ә'рде т'ӧ тьштәки к'ьнщсьпикьрьне нькарьбу әw
һаqаси сьпи бькьра. 4 Һьнге Елйас у Муса wанва хӧйа бун
у т'әви Иса хәбәр дан. 5 Пәтрус Исар'а гот: «Дәрсдар, чаwа
р'ьнд ә кӧ әм вьр ьн! Дә әме се һ'олька чекьн, йәке тәр'а,
йәке Мусар'а у йәке жи Елйаср'а». 6 Әw ӧса тьрсийа бун,
кӧ Пәтрус ньзаньбу чь бежә.

7 We гаве ә'wрәк дәрк'әт ль сәр wан кьрә си у дәнгәк жь
ә'wр һат: «Әв ә Кӧр'е мьни дәлал! Гӧһдарийа wи бькьн!»
8 Ньшкева шагьрта ль дора хwә ньһер'и, пештьри Иса
кәсәк нәдитьн.

9 Чахе жь ч'ийе дьһатьнә хwаре, Иса т'әми ль wан кьр
гот: «Чь кӧ wә дит т'ӧ кәсир'а нәбежьн, һ'әта кӧ Кӧр'е
Инсан жь мьрьне р'анәбә». 10 Шагьрта әв т'әми хwәй кьр
у жь һәвдӧ пьрсин, к'а мә'на р'абуна жь мьрьне чь йә.
11 У wана же пьрси: «Гәло чьма qанунзан дьбежьн пешийе
гәрәке Елйас бе?» 12 Әwи жи wанр'а гот: «Р'аст ә, пешийе

Елйасе бе у һәр тышти щи бь щи бькә. Ле чьма һатийә
ньвисаре, кӧ Кӧр'е Инсан wе гәләки щәфе бьк'ьшинә у бе
беһӧрмәткьрьне? [13] Ле әз wәр'а дьбежьм, Елйас һатийә жи
у чаwа кӧ бона wи һатьбу ньвисаре, ӧса жи сәре wи кьрьн,
чаwа кӧ дьле wан хwәст».

Иса кӧр'ькәки щьнак'әти qәнщ дькә

(Мәтта 17:14-21; Луqа 9:37-43а)

[14] Гава вәгәр'ийанә щәм шагьртед дьн, дитьн ль дора
wан ә'лаләтәкә гьран гьртийә у qанунзан жи wанр'а
к'әтьбунә дә'wе. [15] Һьнге т'әмамийа ә'лаләте кӧ Иса дит,
гәләки ә'щебмайи ма, бәрбь wи бәзин у сьлав дане. [16] Иса
жь шагьрта пьрси: «Һун бона чь wанр'а к'әтьнә дә'wе?»

[17] Жь нав ә'лаләте мәрьвәки ле вәгәр'анд у гот:
«Дәрсдар! Мьн кӧр'е хwәйи р'ӧһ'е лалва гьрти ани щәм
тә. [18] К'идәре кӧ пе дьгьрә wи ә'рде дьхә, к'әф дев дьк'әвә,
дьран ле дькьнә ч'ьркә-ч'ьрк у р'әq дьбә. Мьн һиви жь
шагьртед тә кьр, кӧ ви р'ӧһ'и дәрхьн, ле нькарьбун».

[19] Иса ль wан вәгәр'анд у гот: «Һәй ньсьле нәбаwәр!
Һ'әта к'әнге әзе т'әви wә бьм? Һ'әта к'әнге әзе ль wә
сәбьр кьм? Wи биньнә щәм мьн». [20] Wана кӧр'ьк анинә
щәм Иса. Гава кӧ р'ӧһ'е һ'әрам Иса дит, пер'а-пер'а кӧр'ьк
вәч'ьр'ьканд. Әw к'әтә ә'рде, к'әф дев к'әт у п'ьрпьти.
[21] Иса жь баве wи пьрси: «Жь к'әнгева әв йәка т'әви wи
дьqәwьмә?» Әwи гот: «Жь зар'отийеда. [22] У ви р'ӧһ'и гәләк
щара әва авитийә нава егьр у аве, кӧ wи бькӧжә. Ле
һәгәр жь дәсте тә те, тыштәки бькә бьра гӧне тә ль мә
бе, алик'арийа мә бькә!» [23] Иса wир'а гот: «Бәле һәгәр
жь дәсте тә те wәки баwәр бьки? Бона йе баwәр дькә
һәр тышт жи дьбә». [24] We гаве баве кӧр'ьк кьрә qир'ин у
гот: «Әз баwәр дькьм. Алик'арийа нәбаwәрийа мьн бькә!»

[25] Гава Иса дит кӧ ә'лаләт дьбәзә, т'опи сәр wи дьбә, ль
р'ӧһ'е һ'әрам һьлат у гот: «Һәй р'ӧһ'е кәр' у лал, әз ә'мьри
сәр тә дькьм: Жь кӧр'ьк дәрк'әвә у щарәкә дьн нәк'әви
нава wи!» [26] Р'ӧһ' кьрә qир'ин, кӧр'ьк qайим вәч'ьр'ьканд
же дәрк'әт. У кӧр'ьк бу мина мьрийа, ӧса кӧ гәләка дьгот:
«Әw мьр!» [27] Ле Иса дәсте wи гьрт, әw р'акьр. Кӧр'ьк жи
р'абу сәкьни. [28] Чахе Иса к'әтә мале, шагьртед wи башqә
же пьрсин: «Мә чьма нькарьбу әw щьн дәрхьста?» [29] Иса
ль wан вәгәр'анд у гот: «Щьне ви щур'әйи бь т'ӧ тьшти
дәрнайе, пештьри бь дӧа*».

Иса диса дәрһәqа мьрьна хwәда дьбежә

(Мәтта 17:22-23; Луqа 9:43б-45)

[30] Жь wьр чун у нав Щәлилер'а дәрбаз бун. Иса
нәдьхwәст кӧ кәс ве йәке бьһ'әсә, [31] чьмки wи шагьртед
хwә һин дькьр у wанр'а дьгот: «Кӧр'е Инсан wе бьк'әвә
дәсте мәрьва, әwе wи бькӧжьн, ле пәй кӧштьнер'а р'ожа
сьсийа wе р'абә». [32] Ле wана әв готьн фә'м нәдькьр,
дьтьрсийан жи кӧ жь wи бьпьрсьн.

К'и йә йе һәри мәзьн?

(Мәтта 18:1-5; Луqа 9:46-48)

[33] У әw һатьнә Кәфәрнаһуме. Гава Иса малда бу, жь
шагьрта пьрси: «Һун р'еда бона чь һәвр'а к'әтьбунә
дә'wе?» [34] Wана дәнге хwә нәкьр, чьмки р'еда нав һәвда
хәбәр дабун, к'а жь wан к'и йә йе һәри мәзьн. [35] Иса
р'уньшт, гази һәр донздәһа кьр у wанр'а гот: «Һәгәр йәк
дьхwазә бьбә йе пеш, гәрәке әw бьбә йе һәри паш у

* **9:29** Нав дәстньвисаред пашwәхтийеда аһа йә: «Пештьри бь дӧа у р'ожийе».

хöламе һ'әмуйа». 36 У дәсте зар'окәке гърт, нав wанда да
сәкънандьне, паше әw зар'ок да һ'әмеза хwә у wанр'а гот:
37 «К'и зар'окәкә аһа бь наве мьн qәбул кә, әw мьн qәбул
дькә. У к'и кö мьн qәбул дькә, әw нә кö мьн, ле йе кö әз
шандьмә qәбул дькә».

Йе нә мьqабьли мә йә, әw пьшта мә йә

(Луqа 9:49-50)

38 Йуһ'әнна Исар'а гот: «Дәрсдар! Мә мәрьвәк дит кö
бь наве тә щьн дәрдьхьстьн, ле мә нәһьшт, чьмки әw
пәй мә найе». 39 Ле Иса гот: «Пешийе ль wи нәгьрьн.
Кәсәк т'öнә кö бь наве мьн к'әрәмәтәке бькә у пер'а-пер'а
бькарьбә һьндава мьнда хьраб хәбәр дә. 40 Чьмки әwе кö
нә мьqабьли мә йә, әw пьшта мә йә. 41 Әз р'аст wәр'а
дьбежьм, әwе кö т'асә ав бьдә wә бона хатьре wе йәке,
кö һун п'ара Мәсиһ ьн, әwе һәqе хwә qәт öнда нәкә.

Жьр'едәрхьстьн

(Мәтта 18:6-9; Луqа 17:1-2)

42 К'и кö жь ван бьч'ука йәки, йе кö баwәрийа хwә мьн
тинә жь р'е дәрхә, wир'а һе qәнщ ә, кö бәрашәк стуйе
wива бе гьредане у бе авитьне нава бә'ре. 43–44 Һәгәр дәсте
тә, тә жь р'е дәрдьхә, wи жекә! Бона тә һе qәнщ ә, кö
тö qоп бьк'әви жийине, нә кö дö дәстед тә һәбьн у һәр'и
щә'ньмеФ, нава агьре кö qәт натәмьрә.* 45–46 Һәгәр ньге тә,
тә жь р'е дәрдьхә, wи жекә! Бона тә һе qәнщ ә, кö тö бе ньг
бьк'әви жийине, нә кö дö ньгед тә һәбьн у бейи авитьне
щә'ньме.* 47 Һәгәр ч'ә'ве тә, тә жь р'е дәрдьхә, wи дәрхә!

* **9:43-44,45-46** Нав дәстньвисаред һьнәкада, р'еза 48-а хьлазийа р'еза 44 у 46-ада те wәк'ьландьне: «Wе дәре әwе жь кöрме нәмьри бенә котьне у агьре жи нәтәмьрә».

Бона тә һе qәнщ ә, кӧ тӧ бь ч'ә'вәки бьк'әви П'адшатийа
Xwәде, нә кӧ дӧ ч'ә'ве тә һәбьн у бейи авитьне щә'ньме.
48 We дәре ‹әwe жь кӧрме нәмьри бенә котьне у агьре жи
нәтәмьрә›*. 49 Чьмки һәр мәрьвәке бь егьр бе хwекьрьне.*
50 Xwe тьштәки qәнщ ә. Ле һәгәр хwe шор'айийа хwә ӧнда
кә, һуне чаwa диса шор'айийа we биньнә щи? Бьра тә'ма
хwe нава wәда бә у бь һәвр'а ә'дьлайийеда бьжин».

Пьрса жьнбәр'дане

(Мәтта 19:1-12; Луqа 16:18)

10 1 Иса жь wьр р'абу чу синоре Щьһустане у дәрбази
wи алийе ч'әме Урдӧне бу. Диса ә'лаләте ль дора
wи гьрт у чаwa ә'дәте wи бу, әwи диса әw һин кьрьн.
2 Жь ферьсийа һьнәк незики wи бун у же пьрсин, wәки
wи бьщер'ьбиньн: «Гәло ль гора Qануне р'аст ә, кӧ мер
жьна хwә бәр'дә?» 3 Иса щаба wан да у гот: «Муса чь
т'әми да wә?» 4 Wана гот: «Муса изьн да, кӧ мер к'ахаза
жьнбәр'дане бьньвисә у жьне бәр'дә». 5 Ле Иса wанр'а гот:
«Жь дәст сәрһ'ьшкийа wә Муса әв т'әми wәр'а ньвиси.
6 Ле сәре серида, wәхте ә'фьрандьне Xwәде әw ‹нер у ме
хӧльqандьн›*. 7 ‹Бона ве йәке мере де у баве хwә бьһелә,
хwә ль жьна хwә бьгьрә 8 у һәр дӧ we бьбьнә бәдәнәк›*.
Аwa иди әw нә дӧдӧ нә, ле бәдәнәк ьн. 9 Бона ве йәке
әwед кӧ Xwәде әw кьрьнә йәк, бьра мәрьв wан жь һәвдӧ

* **9:48** Ишайа 66:24.

* **9:49** Нав дәстньвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «У һәр qӧрбане бь хwe бе хwекьрьне». Һьнәк аһа фә'м дькьн: «Чьмки һәр мәрьвәке бь егьр бе сафикьрьне, чаwа кӧ һәр qӧрбан бь хwe те хwекьрьне». Qануна К'аһинтийе 2:13.

* **10:6** Дәстпебун 1:27.

* **10:8** Дәстпебун 2:24.

нәqәтинә». [10] Гава әw диса малда бун, шагьрта бона ве
мәсәле жь wи пьрсин. [11] Иса wанр'а гот: «К'и кӧ жьна хwә
бәр'дә у йәкә дьн бьстинә, һьндава wеда зьнек'арийе дькә
[12] у һәгәр жьн жи мере хwә бәр'дә у йәки дьн бьстинә,
зьнек'арийе дькә».

Иса дӧа зар'ока дькә

(Мәтта 19:13-15; Луqа 18:15-17)

[13] Аwа зар'ок данинә щәм Иса, кӧ дәсте хwә дайнә сәр
wан, ле шагьрт ль йед данин һьлатьн. [14] Гава кӧ Иса әв
йәк дит, һерс к'әт у wанр'а гот: «Бьра әw зар'ок бенә щәм
мьн, пешийа wан нәгьрьн, чьмки П'адшатийа Хwәде п'ара
йед аһа йә. [15] Әз р'аст wәр'а дьбежьм, к'и П'адшатийаФ
Хwәде мина зар'окәке qәбул нәкә, әw т'ӧ щар нак'әвә нава
wе». [16] Паше әw зар' данә һ'әмеза хwә, дәсте хwә дани сәр
wан у дӧа ль wан кьр.

Йәки дәwләти ль жийинаФ һ'әта-һ'әтайе дьгәр'ә

(Мәтта 19:16-30; Луqа 18:18-30)

[17] Гава Иса р'ийа хwәда дьчу, йәк бәрбь wи бәзи, чу ль
бәр wи чок да у же пьрси: «Дәрсдаре qәнщ, әз чь бькьм,
wәки жийина һ'әта-һ'әтайе wар бьм?» [18] Иса wир'а гот:
«Тӧ чьма мьнр'а дьбежи qәнщ? Qәнщ т'әне Хwәде йә,
пештьри wи кәсәки дьн т'ӧнә. [19] Тӧ т'әмийа зани: ‹Нәкӧжә,
зьнек'арийе нәкә, нәдьзә, шә'дәтийа дәрәw нәдә, худана
хәлqе нәхwә, qәдьре де у баве хwә бьгьрә›*».
[20] Әwи гот: «Дәрсдар, әв һ'әму жи мьн жь щаһьлтийа
хwәда хwәй кьрьнә». [21] Иса ле ньһер'и, әw һ'ьз кьр у готе:
«Һе кемасикә тә һәйә. Һәр'ә чи тә һәйә бьфьрошә, бәлайи

* **10:19** Дәрк'әтьн 20:12-16; Qануна Дӧщари 5:16-20.

фəqира кə, һьнге хьзна тə wе ль ə'змен һəбə. У пəй мьн
wəрə*». 22 Ль сəр ве готьне wи р'əнг авит, мə'дəкьри чу,
чьмки гəлəк һəбука wи һəбу.

23 Иса ль дора хwə ньһер'и у шагьртед хwəр'а гот:
«Дəwлəтийар'а чьqас зə'мəт ə, кӧ бьк'əвьнə П'адшатийа
Хwəде!» 24 Шагьрт сəр ван готьнед wи ə'щебмайи ман,
ле Иса диса думайи кьр у гот: «Лаwно! Wанр'а чьqас
зə'мəт ə, бьк'əвьнə П'адшатийа Хwəде, йед кӧ гӧмана хwə
датиньнə сəр дəwлəта хwə!* 25 дəвə wе qӧла дəрзийер'а
һе р'ьһ'əт дəрбаз бə, нə кӧ дəwлəти бьк'əвə П'адшатийа
Хwəде». 26 Шагьрт гəлəки ə'щебмайи ман у һəвр'а готьн:
«Иди к'и дькарə хьлазᶲ бə?» 27 Иса ль wан ньһер'и у гот:
«Əw тьшт жь дəсте мерьв найе, ле жь дəсте Хwəде те,
чьмки Хwəде дькарə һəр тьшти бькə». 28 Һьнге Пəтрус
дəстпекьр жер'а гот: «Аwа мə һ'əму тьшт һьштийə у пəй
тə һатьнə». 29 Иса wанр'а гот: «Əз р'аст wəр'а дьбежьм, т'ӧ
кəс т'ӧнə кӧ бона мьн у Мьзгиний́е мал, йан бьра, йан
хушк, йан де, йан бав, йан зар', йан ə'рдед хwə һьштьбьн,
30 у ль ве дьне сəд qат мала, бьра, хушка, дийа, зар'а у
ə'рда т'əви зерандьна нəстинə у дьнйа дьнда жи жийина
һ'əта-һ'əтайе. 31 Ле гəлəкед пеш wе бьбьнə йед паш у йед
паш wе бьбьнə йед пеш».

* **10:21** Нав дəстньвисаред һьнəкада аһа йə: «У хаче хwə һьлдə, пəй мьн wəрə».

* **10:24** Нав дəстньвисаред һьнəкада «йед кӧ гӧмана хwə данинə сəр дəwлəта хwə» т'ӧнə.

Иса щара сьсийа дәрһәqа мьрьна хwәда дьбежә

(Мәтта 20:17-19; Луqа 18:31-34)

32 Аwа әw ль сәр р'е бун у һәвраз дьчунә Оршәлиме,
Иса ль пешийа wан дьчу, шагьрт ә'щебмайи дьман у
әwед ль пәй дьһатьн дьтьрсийан. Әwи диса һәр донздәһ
данә алики у дәстпекьр әw тьштед кӧ wе сәре wи
бьqәwьмийана wанр'а гот: 33 «Ва йә әм һәвраз дьчьнә
Оршәлиме. Кӧр'е Инсан wе бьк'әвә дәсте сәрәкед к'аһина
у qанунзана. Әwе жер'а кӧштьне дәрхьн у wи бьдьнә
дәсте нәщьһуйа[ф] 34 у әwе qәрфе хwә ль wи бькьн, т'укьне,
бьдьнә бәр qамчийа, wи бькӧжьн, ле р'ожа сьсийа wе жь
мьрьне р'абә».

Хwәстьна Аqуб у Йуһ'әнна

(Мәтта 20:20-28)

35 Һьнге кӧр'ед Зәбәди, Аqуб у Йуһ'әнна незики Иса
бун у готьне: «Дәрсдар, әм дьхwазьн wәки әм жь тә
чь һиви кьн, тӧ бона мә бьки». 36 Әwи жи жь wан
пьрси: «Һун чь дьхwазьн кӧ әз бона wә бькьм?» 37 Wан
жер'а гот: «Изьне бьдә кӧ р'умәта тәда жь мә йәк ль
мьле тәйи р'асте, йе дьн жи ль мьле тәйи ч'әпе р'уне».
38 Иса wанр'а гот: «Һун ньзаньн чь дьхwазьн. Гәло һун
дькарьн жь wе к'асе вәхwьн, йа кӧ әзе вәхwьм? Йан жи
бь wе ньхӧмандьне бенә ньхӧмандьне бь к'ижане әзе
бемә ньхӧмандьне?» 39 Wана жер'а гот: «Әм дькарьн».
Иса wанр'а гот: «Бәле һуне вәхwьн жь wе к'аса кӧ әзе
вәхwьм у бенә ньхӧмандьне бь wе ньхӧмандьна кӧ әзе
пе бемә ньхӧмандьне, 40 ле изьна ль мьле мьни ч'әп
у р'асте р'уньштьне нә дәсте мьнда йә. Әw щи бона
wан ьн, к'ижанар'а һатьнә һазьркьрьне». 41 Гава һәр дәһә

шагьртед дьн әв йәк бьһист, дьле wан жь Аqуб у Йуһ'әнна
ма. 42 Ле Иса әw гази щәм хwә кьрьн у гот: «Һун заньн йед
кӧ нав мьләтада[Ф] сәрwер тенә һ'әсабе, сәрwертийе ль wан
дькьн у гьрәгьред wан жи һ'ӧкӧми сәр wан дькьн. 43 Ле
нава wәда гәрәке ӧса нибә. К'и кӧ нава wәда дьхwазә ббә
йе мәзьн, гәрәке ббә бәрдәстийе wә. 44 У к'и кӧ нава wәда
дьхwазә ббә пеш, гәрәке ббә хӧламе һ'әмуйа. 45 Чьмки
Кӧр'е[Ф] Инсан жи нәһатийә кӧ жер'а бәрдәстийе бькьн, ле
wәки әw хwәха бәрдәстийе бькә у ә'мьре хwә бьдә, кӧ
гәләка бьк'ьр'ә».

Иса п'арсәкәки кор бажаре Әриһайеда qәнщ дькә

(Мәтта 20:29-34; Луqа 18:35-43)

46 Паше әw һатьнә Әриһайе. Гава Иса т'әви шагьртед
хwә у ә'лаләтәкә гьранва жь бажер дәрк'әт, Кӧр'е Тимәйо,
Бартимәйойе кор* ль сәр р'е р'уньштьбу п'арс дькьр.
47 Гава бьһист кӧ Исайе Ньсрәте дәрбаз дьбә, дәстпекьр
кьрә qир'ин у гот: «Исайе Кӧр'е[Ф] Даwьд, ль мьн wәрә
р'ә'ме!» 48 Гәләка ль wи һьлат, wәки дәнге хwә ббьр'ә,
ле әwи һе дькьрә qир'ин у дьгот: «Кӧр'е Даwьд, ль мьн
wәрә р'ә'ме!» 49 Иса сәкьни у гот: «Гази wи кьн». Гази йе
кор кьрьн у wир'а готьн: «Ч'ә'ве тә р'оньк! Р'абә сәр хwә,
гази тә дькә». 50 Әwи жи п'оте хwә авит, банзда сәр хwә у
һатә щәм Иса. 51 Иса же пьрси: «Тӧ чь жь мьн дьхwази кӧ
әз бона тә бькьм?» Йе кор жер'а гот: «Дәрсдар, дьхwазьм
ч'ә'вед мьн ббиньн». 52 У Иса жер'а гот: «Һәр'ә, баwәрийа
тә тӧ qәнщ кьри». У wи чахи ч'ә'вед wи дитьн, да пәй Иса
чу.

* **10:46** Аһа жи те фә'мкьрьне: «Бар-Тимәйо», аwа готи «Кӧр'е-Тимәйо». «Бар» бь зьмане арами[Ф] «кӧр'» ә.

Иса бь р'умәт дьк'әвә Оршәлиме

(Мәтта 21:1-11; Луqа 19:28-40; Йуһ'әнна 12:12-19)

11 1 Гава әw незики Оршәлиме бун у гьһиштьнә
ч'ийайеФ Зәйт'уне у гөндед Бәйтфаще у
Бәйтанйайе, һьнге Иса дө шагьртед хwә шандьн 2 у
wанр'а гот: «Һәр'ьнә wи гөнде пешбәри хwә. Һәма чаwа
кө һун бьк'әвьне, һуне щә'шькәкә гьредайи бьбиньн кө
һе кәсәк ле сийар нәбуйә. Әwе вәкьн у биньн. 3 У һәгәр
йәк жь wә бьпьрсә у бежә: ‹Һун чьма ве йәке дькьн?›
бежьне: ‹Хөданр'а лазьм ә у wе дәстхwәда бьшинә вьр›».
4 Әw шагьрт чун у ль бәр дәри ль к'уче, щә'шькәкә
гьредайи дитьн. Гава вәдькьрьн, 5 һьнәкед wьр сәкьни
пьрсин: «Һун чь дькьн? Чьма wе щә'шьке вәдькьн?»
6 Шагьрта щаба wан өса да, чаwа кө Иса wанр'а готьбу.
У әw һьштьн. 7 Щә'шьк Исар'а анин, к'ьнщед хwә авитьнә
сәр wе у әw ль wе сийар бу. 8 Гәләка к'ьнщед хwә сәр
р'е р'адьхьстьн, һьнәка жи жь к'әwшен ч'ьqьлед дара
дьбьр'ин, сәр р'е р'адьхьстьн. 9 Йед ль пешийа wи у пәй
wи кө дьчун дькьрьнә qир'ин: «Һосанна! Бьмбарәк ә әwе
кө бь наве Хөдан те!* 10 Бьмбарәк ә әw П'адшатийа баве
мә Даwьдә кө те. Һосанна Йе Һәри Жорьнр'а!*»

11 Иса к'әтә Оршәлиме, чу п'арьстгәһеФ. Ч'ә'ве хwә ль һәр
тьшти гәр'анд, ле чьмки иди евар бу, т'әви һәр донздәһа
чу Бәйтанйайе.

* **11:9** Зәбур 118:25-26.

* **11:10** Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Һосанна бьльндайийеда». «Бьльндайи» бә'са щийе Хwәде дькә.

Дара һежирейә һ'ьшкбуйи

(Мәтта 21:18-19)

12 Р'ожа дьне, гава әw жь Бәйтанийайе дәрдьк'әтьн, Иса
бьр'чи бу. 13 Дурва дарәкә һежирейә бәлгдайиФ дит, бәрбь
wе чу, к'а тьштәке сәр һәбә. Гава гьһиштә даре, пештьри
бәлга тьштәк нәдит, чьмки һе нә wәхте һежира бу.
14 Һьнге әwи wе дарер'а гот: «Бьра иди т'ö кәс т'ö щар бәре
тә нәхwә». Шагьртед wи әв готьн бьһистьн.

Иса п'арьстгәһе паqьж дькә

(Мәтта 21:12-17; Луqа 19:45-48; Йуһ'әнна 2:13-22)

15 У әw һатьнә Оршәлиме. Иса к'әтә п'арьстгәһе
у дәстпекьр әwед кö п'арьстгәһеда дьк'ьр'ин у
дьфьротьн дәрхьстьнә дәрва. Т'әхтед сәрафа у к'öрсийед
кәвоткфьроша wәлгәр'андьн 16 у нәһьшт, кö т'ö кәс
тьштәки п'арьстгәһер'а дәрбаз кә. 17 Әw һин кьрьн у
гот: «Чьма нә ньвисар ә: ‹Мала мьн wе бона һ'әму
мьләта мала дöа бе һ'әсабе›*? Ле wә әw кьрийә ‹шкәфта
qачаха›**». 18 Сәрәкед к'аһина у qанунзана әв йәк
бьһистьн, дәстпекьрьн дькьрьн кö wи бькьнә фәсале
бькöжьн. Әwана жь wи дьтьрсийан, чьмки т'әмамийа
ә'лаләте сәр һинкьрьна wи зәндәгьрти мабу. 19 Гава кö
р'о чу ава, әw жь бажер дәрк'әтьн.

* **11:17** Ишайа 56:7.

** **11:17** Йерәмийа 7:11.

Дәрса дара һежире

(Мәтта 21:20-22)

[20] Сәре сьбәһе, гава әwана бәр дарер'а дәрбаз бун, дитьн
кӧ әw дара һежире р'аwе хwәва һ'ьшк буйә. [21] К'әтә бира
Пәтрус у әwи Исар'а гот: «Дәрсдар, дина хwә бьде, әw
дара һежирейә кӧ тә ньфьр' ле кьр һ'ьшк буйә». [22] Иса
wанр'а гот: «Баwәрийа wә бьра сәр Хwәде һәбә. [23] Әз
р'аст wәр'а дьбежьм, к'и кӧ ви ч'ийайир'а бежә: ‹Р'абә хwә
бавежә бә'ре› у дӧдьли нәбә, ле баwәр бькә кӧ готьна
wи wе бьqәwьмә, ӧса жи wе бьбә. [24] Бона ве йәке әз
wәр'а дьбежьм, һун чь кӧ нава дӧада бьхwазьн, баwәр
бькьн кӧ wә иди стандийә у хwәстьна wә wе бе сери. [25] У
гава кӧ һун дьсәкьньн у дӧа дькьн, бьбахшиньн, һәгәр
тьштәки wә һьндава кәсәкида һәбә, wәки Баве wәйи
ә'змана жи нәһәqийед wә бьбахшинә wә. [26] * Ле һәгәр
һун нәбахшиньн, Баве wәйи ә'змана жи нәһәqийед wә
набахшинә wә».

Пьрса дәрһәqа һ'ӧкӧме Исада

(Мәтта 21:23-27; Луqа 20:1-8)

[27] У әw диса һатьнә Оршәлиме. Дәма кӧ Иса
п'арьстгәһеда дьгәр'ийа, сәрәкед к'аһина, qанунзан
у р'успи һатьнә щәм wи [28] у же пьрсин: «Тӧ бь чь
һ'ӧкӧми ван кьра дьки? К'е әв һ'ӧкӧм дайә тә, кӧ тӧ ван
кьра бьки?» [29] Иса wанр'а гот: «Әзе жи тьштәки жь wә
бьпьрсьм. Һәгәр wә щаба мьн да, әзе жи wәр'а бежьм, кӧ
әз бь чь һ'ӧкӧми ван кьра дькьм: [30] Һ'ӧкӧме ньхӧмандьна
Йуһ'әнна жь ә'змен бу йан жь мәрьва? Щаба мьн бьдьн!»

* **11:26** Нав дәстньвисаред qәнщда р'еза 26-а т'ӧнә.

31 Əwana нав һəвда шеwьрин у готьн: «Һəгəр əм бежьн:
‹Жь ə'змен бу›, əwe бежə: ‹Ле wə чьма баwəрийа хwə wи
нəани?› 32 Ле һəгəр əм бежьн: ‹Жь мəрьва бу?..›» Əw жь
ə'лалəте дьтьрсийан, чьмки һ'əмуйа qəбул кьрьбу кö
Йуһ'əнна р'аст п'ехəмбəр бу. 33 Щаба Иса дан у готьн:
«Əм ньзаньн». Иса wанр'а гот: «Əз жи wəр'а набежьм кö
əз бь чь һ'öкöми ван кьра дькьм».

Мəсəла р'əзе[ф] тьрийа у р'əзвана

(Мəтта 21:33-46; Луqа 20:9-19)

12 1 У бь мəсəла дəст бь хəбəрдане кьр, wанр'а
гот: «Мəрьвəки р'əзе[ф] тьрийа дани, дора wе сур
кьр, һ'əwзəки тьриһ'ьнщьр'андьне теда к'ола, һеланəкə
нобəдара чекьр у əw бь к'ьре да р'əзвана, чу wəлатəки
дьн. 2 Wəхтда хöламəк шандə щəм р'əзвана, wəки жь wи
р'əзи бəре п'ара хwə бьстинə. 3 Ле wана əw гьрт, к'öтан
у дəствала вəр'екьрьн. 4 У wи диса хöламəки дьн шандə
щəм wан, ле wана сəри ле шкенанд у əw р'обəт кьрьн.
5 Əwи йəки дьн шанд, wана əw жи кöшт. Wи гəлəкед дьн
шандьн, wана һьнəк жь wан к'öтан у һьнəк жи кöштьн.
6 Бона wи т'əне йəк мабу кö бшанда, кöр'е хwəйи дəлал.
Хöлəсə р'абу əw жи шанд, дьгот: ‹Һьлбəт wе жь кöр'е мьн
шəрм бькьн›. 7 Ле р'əзван ль һəв шеwьрин у готьн: ‹Əв ə
wape wи! Wəрьн əм ви бькöжьн, мират'е[ф] мəр'а бьминə›.
8 Һьнге əw гьртьн кöштьн у щьнйазе wи жь р'əз дəрхьстьнə
дəр. 9 Дə ижар хwəйе р'əз we чь бькə? Нə əwe бе qьр'а
р'əзвана бинə у р'əз бьдə һьнəкед дьн? 10 Чьма wə əw
ньвисар нəхwəндийə?

‹Əw кəвьре кö һоста т'əхсир кьр,
əw бу сəре ə'нишке[ф].
11 Əв йəк жь алийе Хöданда qəwьми

у ль бәр ч'ә'ве мә h'әйр-h'öжмәк'ар ә!›*»
[12] Сәрwеред щьhуйа[ф] фә'м кьрьн, кö Иса әв мәсәлә ани
сәр wан, кьрьн кö wи быгьрьн, ле жь ә'лаләте тьрсийан,
к'әрба әw hьштьн у чун.

Пьрса хәрщдайин у нәдайине

(Мәтта 22:15-22; Луqа 20:20-26)

[13] Паше wана hьнәкә жь ферьсийа у пьштгьред Ĥеродәс
шандьнә щәм wи, wәки wи бь хәбәред дәве wи быгьрьн.
[14] Әwана hатьн у жер'а готьн: «Дәрсдар! Әм заньн кö тö
йәки р'аст и. Мьнәте жь кәси нагьри, чьмки нав мәрьвада
фьрqийе данайни, ле р'ийа Хwәде р'аст hин дьки. Гәло
р'аст ә кö әм хәрщ бьдьнә Qәйсәр[ф] йан на? Әм бьдьн,
йан нәдьн?» [15] Ле дöр'утийа wан кö Исава ә'йан бу гот:
«Чьма hун мьн дьщер'ьбиньн? Мьнр'а зивәки биньн кö әз
бьбиньм». [16] Wана жер'а зивәк ани. Әwи жь wан пьрси:
«Әв ньвисар у сьфәт[ф] йед к'е нә?» Wана гот: «Йед Qәйсәр
ьн». [17] Иса wанр'а гот: «Wәки öса йә, чь кö йед Qәйсәр ьн
бьдьнә Qәйсәр у чь кö йед Хwәде нә бьдьнә Хwәде». У сәр
wи ә'щебмайи ман.

Пьрса р'абуна мьрийа

(Мәтта 22:23-33; Луqа 20:27-40)

[18] Ĥьнәк садуqийед[ф] кö дьготьн мьри р'анабьн, hатьнә
щәм Иса у же пьрсин: [19] «Дәрсдар! Муса мәр'а ньвисийә:
‹Ĥәгәр бьре йәки безöр'әт бьмьрә у жьне стухар бьhеләь,
бьра бьре wи жьна wи бьстинә у wаре бьре хwә шин кә›.
[20] Аwа h'әфт бьра hәбун. Бьре мәзьн жьнәк станд, безöр'әт
мьр. [21] Бьч'уке wи әw жьн станд, әw жи безöр'әт мьр, öса

* **12:11** Зәбур 118:22-23.

жи һатә сәре йе сьсийа. 22 Хöләсә ван һәр һ'әфт бьра жи
әw жьн станд у безöр'әт мьрьн, пәй wанр'а жи әw жьн мьр.
23 Дә ижар wе Р'ожа[Ф] Р'абуне, гава мьри р'абьн, әва жьна
wе к'ижан бьрайир'а бьк'әвә? Чьмки һәр һ'әфта жи әwа
стандьбу».
24 Иса ль wан вәгәр'анд у гот: «Нә һун жь дәст ве йәке
хальфи нә, кö нә ньвисара заньн, нә жи qәwата Хwәде?
25 Гава йед мьри жь мьрьне р'абьн, wе нә бьзәwьщьн у
нә жи мер кьн, чьмки әwе мина мьлйак'әтед ә'змана бьн.
26 Ле дәрһәqа р'абуна мьрийада, чьма wә К'ьтеба Мусада*
нәхwәндийә сәрһатийа дара дьр'ийеда кö чаwа Хwәде
Мусар'а дьбежә: ‹Әз Хwәдейе Бьраһим[Ф], Хwәдейе Исһаq[Ф]
у Хwәдейе Аqуб[Ф] ьм›**? 27 Әw нә Хwәдейе мьрийа йә, ле
Хwәдейе зендийа йә. Р'асти жи һун лап хальфи нә!»

Т'әмийа сәр т'әмийар'а

(Мәтта 22:34-40; Луqа 10:25-28)

28 Qанунзанәки кö шәр'-дә'wе wан бьһист у дина хwә жи
дайе, кö Иса чаwа qәнщ щаба wан да, незики Иса бу у же
пьрси: «К'ижан т'әми сәр һ'әму т'әмийар'а йә?» 29 Иса ле
вәгәр'анд: «Әв ә т'әмийа сәр т'әмийар'а: ‹Бьбьһе, Исраел!
Хöдан Хwәдейе мә Хöданәк ә*. 30 Хöдан Хwәдейе хwә һ'ьз
бькә, бь т'әмамийа дьле[Ф] хwә, бь т'әмамийа щанийа хwә,
бь т'әмамийа һ'ьше хwә у бь т'әмамийа qәwата хwә›*. 31 Йа

* **12:26** «К'ьтеба Муса» те фә'мкьрьне: «һәр пенщ к'ьтебед пешьнә Пәймана[Ф] Кәвьн».

** **12:26** Дәрк'әтьн 3:6.

* **12:29** Аһа жи те фә'мкьрьне: «Хöдан Хwәдейе мә, т'әне әw ә Хöдан».

* **12:30** Qануна Дöщари 6:4-5.

дӧда жи әв ә: ‹Һәвале хwә wәкә хwә һ'ьз бькә›*. Жь ван
мәстьр т'ӧ т'әми т'ӧнә». 32 Ижар qанунзан wир'а гот: «Р'аст
ә, Дәрсдар! Тә р'аст гот, кӧ Хӧдан йәк ә у жь wи пештьр
йәки майин т'ӧнә. 33 У бь т'әмамийа дьл, бь т'әмамийа
аqьл, бь т'әмамийа qәwате Хwәде һ'ъзкьрьн у һәвале хwә
жи wәкә хwә һ'ъзкьрьн сәр һәр qӧрбанедᶲ шәwьтандьне
у qӧрбанед майинр'а йә». 34 Иса дина хwә дайе, кӧ wи бь
аqьли щаба хwә да, жер'а гот: «Тӧ жь П'адшатийа Хwәде
нә дур и». Пәй ве йәкер'а, иди т'ӧ кәси нәwерьбу тьштәк
жь wи бьпьрсийа.

Мәсиһ кӧр'е к'е йә?

(Мәтта 22:41-46; Луqа 20:41-44)

35 Гава кӧ Иса п'арьстгәһеда һин дькьр, гот: «Qанунзан
чаwа дьбежьн кӧ Мәсиһ кӧр'е Даwьд ә? 36 Нә Даwьд хwәха
пе Р'ӧһ'е Пироз дьбежә?

‹Хӧдан готә Хӧдане мьн:
Ль мьле мьни р'асте р'уне,
һ'әта кӧ әз дьжмьнед тә бькьмә бьне п'ийед тә›*.

37 Аwа Даwьд хwәха кӧ wи Хӧдан һ'әсаб дькә, иди әw чаwа
дьбә кӧр'е Даwьд?»

Qанунзанед дӧр'у

(Мәтта 23:1-36; Луqа 20:45-47)

We ә'лаләта гьран бь дьл у әшq гӧһдарийа Иса дькьр.
38 Һинкьрьна хwәда әwи дьгот: «Һ'әвза хwә жь wан
qанунзана бькьн, йед кӧ һ'ъз дькьн бь чӧхед дьреж
бьгәр'ьн, базарада сьлаве бьдьнә wан, 39 к'ьништада

* **12:31** Qануна К'аһинтийе 19:18.

* **12:36** Зәбур 110:1.

к'ӧрсийед пешьн бьгьрьн у шайийада жи һәрәма[ф] жорьн
р'унен. 40 Әвана аликива малед жьнәбийа һ'уфи хwә
дькьн, алийе дьнва жи бь дӧр'ути дӧайе хwә дьреж дькьн.
Диwана wане һе гьран бә».

Дийарийа жьнәбийа бәләнгаз

(Луqа 21:1-4)

41 Иса ль пешбәри п'әрәданга[ф] п'арьстгәһе р'уньшт
у дина хwә дайе, кӧ ә'лаләте чаwа п'әрә давитьнә
п'әрәданге. Гәләк дәwләтийа гәләк авитьне. 42 Жьнәбикә
бәләнгаз жи һат у дӧ пол[ф], кӧ дькьрә qӧр'ушәк, авите.
43 Иса шагьртед хwә гази щәм хwә кьрьн у wанр'а гот:
«Әз р'аст wәр'а дьбежьм, кӧ әве жьнәбийа бәләнгаз жь
ван һ'әмуйа зә'фтьр авитә п'әрәданге, 44 Ван һ'әмуйа жь
зедәйа һәбука хwә авитьне. Ле әве ве бәләнгазийа хwәда
чи wе һәбу кӧ пе ә'буре хwә бькьра һ'әму авите».

Иса пешда дәрһәqа wеранбуна п'арьстгәһеда дьбежә

(Мәтта 24:1-2; Луqа 21:5-6)

13 1 Гава Иса жь п'арьстгәһе дәрк'әт, жь шагьртед wи
йәки wир'а гот: «Дәрсдар! Һәла дина хwә бьде әв
чь кәвьр ьн у чь авайи нә!» 2 Иса ль wи вәгәр'анд у готе:
«Тӧ ван авайийед мәзьн дьбини? Әв һ'әмуйе жи wеран
бьн, ль вьр кәвьре ль сәр кәвьр нәминә!»

Тәнгаси у зерандьн

(Мәтта 24:3-14; Луqа 21:7-19)

3 Гава Иса ль ч'ийайе Зәйт'уне, ль пешбәри п'арьстгәһе
р'уньштьбу, Пәтрус, Аqуб, Йуһ'әнна у Әндраwьс башqә
же пьрсин: 4 «Бежә мә, әw тьшт wе к'әнге бьqәwьмьн?
У бәри qәwьмандьна wан һ'әмуйа, чь нишане бьбьн?»

[5] Һьнге Иса щаба wан да у гот: «Һаш жь хwә һәбьн, кӧ
т'ӧ кәс wә нәхапинә. [6] Гәләк wе пе наве мьн бен у бежьн:
‹Әз ьм Мәсиһ› у wе гәләка бьхальфиньн. [7] Гава һун дәнге
шәр'а у бә'са шәр'а бьбьһен, һун хwә ӧнда нәкьн. Гәрәке
әв тьшт бьqәwьмьн, ле әw һе нә ахьри йә. [8] Мьләте р'абә
сәр мьләт, п'адшатийе р'абә сәр п'адшатийе, щи-щийа wе
ә'рдһ'әж у хәлайи-щәлайе бьбьн. Ле әв һ'әму мина еша
к'ӧлфәте йә, кӧ дәстпедькә пе дьгьрә.

[9] Һаш жь хwә һәбьн! We wә бьбьнә бәр диwана у
к'ьништада we wә бьк'ӧтьн. Бона мьн we wә бәр wәлиФ у
п'адша бьдьнә сәкьнандьне, wәки һун бәр wан шә'дәтийе
бьдьн. [10] Гәрәке пешийе Мьзгини һ'әму мьләтар'а бе
дайине. [11] Гава кӧ wә бьгьрьн бьбьнә бәр диwане, пешда
хәм нәкьн кӧ һуне чь бежьн. Ле we дәме чь wәр'а бе
дайине, we жи бежьн, чьмки нә кӧ һуне хәбәр дьн, ле
Р'ӧһ'е Пироз. [12] Бьра we бьре хwә бьдә кӧштьне у бав
кӧр'е хwә. Зар'е р'абьнә сәр де у баве хwә у wан бьдьнә
кӧштьне. [13] У бона наве мьн һуне бәр ч'ә'ве һ'әмуйа р'әш
бьн. Ле әwе кӧ һ'әта хьлазийе тәйах кә, әwе хьлаз бә.

Һ'әрамийа Wеранкьрьне

(Мәтта 24:15-21; Луqа 21:20-24)

[14] Чахе һун we Һ'әрамийа Wеранкьрьне* бьбиньн, ль
wи щийе нәщайиз сәкьни», (әwе кӧ дьхунә бьра фә'м
бькә) «һьнге әwед кӧ Щьһустанеда нә бьра бьр'әвьнә
ч'ийа. [15] У әwе кӧ сәр хани йә бьра жорда нәйе хwаре
у нәк'әвә һьндӧр', wәки тьштәки һьлдә. [16] У әwе кӧ
к'әwшенда йә бьра вәнәгәр'ә кӧ п'оте хwә һьлдә. [17] Ле
wәй ль һ'әмла у дәстдәргуша wан р'ожада! [18] Дӧа бькьн

* **13:14** Данийел 9:27; 11:31; 12:11.

кö əв йəк зьвьстанеда нəqəwьмə. [19] Чьмки wан р'ожада
we тəнгасикə öса бьбə, wəки жь р'ожа кö Хwəде дьнйа
ə'фьрандийə һ'əта ньһа нəбуйə у нə жи we бьбə. [20] Һəгəр
Хöдан əw р'ож кьн нəкьрьна, т'ö кəс хьлаз нəдьбу, ле бона
хатьре wан бьжартийед кö wи бьжартьнə, əw р'ож кьн
кьрьнə.

[21] Һьнге, һəгəр йəк wəр'а бежə: ‹Мəсиһ ва йə ль вьр
ə›, йан жи: ‹Wа йə дəра һан ə›, баwəр нəкьн. [22] Чьмки
мəсиһ у п'ехəмбəред дəрəw we дəрен. We нишан у
к'əрəмəта бькьн, һəгəр дəст wанва бе, we бьжартийа жи
бьхальфиньн. [23] Ле һун һаш жь хwə һəбьн! Мьн һəр тьшт
пешда wəр'а гот.

Һатьна Кöр'е Инсан

(Мəтта 24:29-31; Луqа 21:25-28)

[24] Ле wан р'ожада, пəй we тəнгасийер'а,
‹р'уйе р'ойе we бе гьртьне
у һиве р'онайа хwə нəдə,
[25] стəйрке жь ə'змен бьк'əвьн,
у т'опед ə'змана we жь р'ийед хwə дəрен*›.**

[26] У һьнге we бьбиньн, Кöр'е Инсан бь qəwата мəзьн
у р'умəт ə'wрава те. [27] Wи чахи əwe мьлйак'əтед хwə
бьшинə у бьжартийед хwə жь һəр чар qöлба бəрəв кə, жь
п'əр'ед ə'рде гьрти һ'əта п'əр'ед ə'змен.

* **13:25** Аһа жи те фə'мкьрьне: «Qəwатед ə'змана we бьһ'əжьн».

** **13:25** Ишайа 13:10; 34:4.

Дәрса дара һежире

(Мәтта 24:32-35; Луqа 21:29-33)

[28] Жь дара һежире дәрсәке һин бьн: Чахе кö ч'ьqьлед
wе тәр' дьбьн у бәлгед wе дьбьшкьвьн, иди һун заньн
кö һавин незик ә. [29] Öса жи гава һун бьбиньн кö әв йәк
дьqәwьмьн, бьзаньбьн кö әw незик ә, ль бәр шемике йә.
[30] Әз р'аст wәр'а дьбежьм, әва ньсьла дәрбаз набә, һ'әта кö
әв һ'әму тьшт нәqәwьмьн. [31] Ә'рд у ә'змане дәрбаз бьн, ле
готьнед мьн т'ö щар дәрбаз набьн.

Р'ож у сьһ'әт нә ә'йан ә

(Мәтта 24:36-44)

[32] Ле бона wе р'оже у wе сьһ'әте т'ö кәс ньзанә, нә
мьлйак'әтед ә'змен у нә жи Кöр', ле т'әне Бав. [33] Һаш
жь хwә һәбьн! Һ'ьшйар бьминьн!* Чьмки һун ньзаньн
к'әнге wәхте пер'а бьгьһижә. [34] Әв йәк мина мәрьвәки
йә, кö мала хwә дьһелә у дәрдьк'әвә р'еwитийе. Бәри
чуйине т'әмийа мала хwә дьдә хöламед хwә, шьхöле wан
һәр кәси дьде у ә'мьри сәр дәргәһван дькә, кö һ'ьшйар
бьминә. [35] Бона ве йәке һ'ьшйар бьминьн, чьмки һун
ньзаньн малхе мале wе к'әнге бе, еваре йан ниве шәве,
йан wәхте бангдана дика, йан сәре сьбәһе. [36] Нәбә кö
ньшкева әw бе у wә хәwеда бьгьрә. [37] У әз чь wәр'а
дьбежьм, һ'әмуйар'а дьбежьм: Һ'ьшйар бьминьн!»

* 13:33 Нав дәстньвисаред һьнәкада әв жи һәйә: «У дöа бькьн».

Гъртьн, хачкърьн[ф] у р'абуна Иса

Шеwьра кӧштьна Иса

(Мәтта 26:1-5; Луqа 22:1-2; Йуһ'әнна 11:45-53)

14 1 Awa дӧ р'ож шунда we Щәжьна[ф] Дәрбазбуне у
Щәжьна[ф] Нане Шкәва бьбуйа. Сәрәкед к'аһина у
qанунзана мәщаләке дьгәр'ийан, кӧ чаwа Иса дьзива бь
фелбазийе бьгърьн, бькӧжьн 2 у дьготьн: «Бьра әв йәк
щәжьнеда нибә, wәки щьмә'т р'анәбә сәр ньга».

Иса Бәйтанйайеда те р'ункърьне[ф]

(Мәтта 26:6-13; Йуһ'әнна 12:1-8)

3 Гава Иса ль Бәйтанйайе мала Шьмһ'уне к'отида, ль
сәр сьфре р'уньшти бу, к'ӧлфәтәк һат, дәрданәкә[ф] wейә
алабастьрейи р'уне нардейи[ф] сафи у гәләки бьһа һәбу.
We әw шушә шкенанд у әw р'ун р'етә сәр сәре Иса.
4 Һьнәкә wьр һерс к'әтьн у һәвр'а дьготьн: «Һ'әйфа ви
р'уни! Чьма әва зийана бу? 5 Мә дькарьбу әв р'уна сесьд
зиви зедәтьр бьфьрота у бәлайи фәqира кьра». Бь ви
awайи әw к'ӧлфәта р'әзил кьрьн.
6 Ле Иса гот: «Жь we к'ӧлфәте вәгәр'ьн! Чьма һун хатьре
we дьк'әвьн? Әwe тьштәки qәнщ бона мьн кьр. 7 Фәqире
һәр гав т'әви wә бьн. К'әнге һун бьхwазьн, һун дькарьн
qәнщийе wанр'а бькьн. Ле әзе һәр гав нав wәда нибьм.
8 Чь жь дәсте we дьһат әwe кьр. Әwe пешда бәдәна
мьн дәфьнкърьнер'а[ф] р'ун[ф] кьр. 9 Әз р'аст wәр'а дьбежьм,
дьнйайеда к'идәре әва Мьзгинийа бе даннасинкърьне, we
кърьна ве к'ӧлфәте жи бона биранина we бе готьне».

Щьḣуда нәмамийа[ф] Иса дькә

(Мәтта 26:14-16; Луqа 22:3-6)

10 Ḣьнге Щьḣудайе Исхәрйоти, йәки жь ḣәр донздәḣа,
чу щәм сәрәкед к'аḣина, wәки Иса бьдә дәсте wан. 11 Wан
жи гава әв йәк бьḣист, ша бун у п'әрә wир'а соз дан. У
Щьḣуда жь ḣьнгева мәщаләке дьгәр'ийа кӧ чаwа Иса бьдә
дәсте wан.

Иса т'әви шагърта шива Щәжьна Дәрбазбуне дьхwә

(Мәтта 26:17-25; Луqа 22:7-14, 21-23; Йуḣ'әнна 13:21-30)

12 Р'ожа пешьнә Щәжьна Нане Шкәвада кӧ бәрха
qӧрбана Щәжьна Дәрбазбуне дьḣатә сәржекьрьне,
шагърта жь Иса пьрси: «Тӧ ль к'ӧ дьхwази Шива Щәжьна
Дәрбазбуне бьхwи, wәки әм ḣәр'ьн тәр'а ḣазьр кьн?»
13 Иса дӧ шагъртед хwә шандьн у wанр'а гот: «Ḣәр'ьнә
бажер. Мәрьвәке р'асти wә бе, щер'е аве ль сәр мьла. Пәй
wи ḣәр'ьнә wе мала кӧ әw дьче 14 у бежьнә хwәйе мале:
‹Дәрсдар дьбежә: К'ане әw ода мевана, йа кӧ әзе теда
т'әви шагъртед хwә шива Щәжьна Дәрбазбуне бьхwьм?›
15 Ḣьнге әwе ль qате жорьн одәкә мәзьнә ḣәвдайи у
ḣазьр нишани wә кә, ль wе дәре шиве бона мә ḣазьр
кьн». 16 Шагърта да сәр р'е чунә бажер у чаwа кӧ wанар'а
готьбу ӧса жи дитьн у шива Щәжьна Дәрбазбуне ḣазьр
кьрьн.

17 Гава р'о чу ава, Иса т'әви ḣәр донздәḣа чу wе дәре.
18 Чахе ль сәр сьфре р'уньштьн у нане хwә дьхwарьн, Иса
гот: «Әз р'аст wәр'а дьбежьм, йәки жь wә wе нәмамийа[ф]
мьн бькә, йе кӧ т'әви мьн нен дьхwә». 19 Әw бәр хwә к'әтьн
у дәстпекьрьн йәк-йәк жь wи пьрсин: «Дьбә кӧ әз ьм?»
20 Әwи wанр'а гот: «Әw йәк нава wә ḣәр донздәḣада йә, йе

кö пə'рийе хwə т'əви мьн т'аседа дькə. [21] Р'аст Кöр'е Инсан
wе öса һəр'ə чаwа кö бона wи һатийə ньвисаре. Ле wəй ль
wи мəрьве кö нəмамийа Кöр'е Инсан бькə! Wир'а һе qəнщ
бу кö əw qəт дьне нəк'əта».

Шива Хöдан

(Мəтта 26:26-30; Луqа 22:14-23; 1 Корьнт'и 11:23-25)

[22] Гава wана һе нан дьхwар, Иса нан һьлда шькьри да,
кəркьр да шагьрта у гот: «Һан һьлдьн! Əва бəдəна мьн ə».
[23] Пəйр'а к'ас һьлда шькьри да у да wан. Һ'əмуйа жи жь wе
вəхwар. [24] У wанр'а гот: «Əва хуна мьн ə бона пəйманаᶲ
ну*, кö бона гəлəка те р'етьне. [25] Əз р'аст wəр'а дьбежьм,
иди əз жь вьр шунда жь бəре ве меwе вəнахwьм, һ'əта wе
р'ожа кö əзе П'адшатийа Хwəдеда жь йа ну вəхwьм».
[26] Паше wана зəбурəкᶲ стьра, дəрк'əтьн чунə ч'ийайе
Зəйт'уне.

Иса дəрһəqа инк'арийа Пəтрусда дьбежə

(Мəтта 26:31-35; Луqа 22:31-34; Йуһ'əнна 13:36-38)

[27] У Иса wанр'а гот: «Һун һ'əмуйе жи жь мьн п'ьшк бьн
һəр'ьн, чьмки ньвисар ə:

‹Əзе ль шьвен хьм у пəзе жи бəла-бəлайи бə›*.

[28] Ле гава кö əз жь мьрьне р'абьм, əзе бəри wə һəр'ьмə
Щəлиле». [29] Пəтрус жер'а гот: «Һəгəр һ'əму жи жь тə п'ьшк
бьн һəр'ьн, ле əз на».
[30] Иса wир'а гот: «Əз р'аст тəр'а дьбежьм, һəма ишəв һе
бəри кö дик дö щара банг дə, те се щара мьн инк'ар ки».
[31] Ле Пəтрус сəр йа хwə дьма у дьгот: «Һəгəр щи бе, əзе

* **14:24** Нав дəстньвисаред һəрə qəнщда «ну» т'öнə.

* **14:27** Зəкəрийа 13:7.

т'əви тə бьмрьм жи, ле т'ö щар тə инк'ар накьм!» Һ'əмуйа
жи аһа дьгот.

Иса ль Гетшəманийе дöа дькə

(Мəтта 26:36-46; Луqа 22:39-46)

32 Пəй wе йəкер'а əw чунə wи щийе кö жер'а Гетшəмани
дьбежьн у əwи шагьртед хwəр'а гот: «Вьра р'унен, һ'əта
кö əз дöа бькьм». 33 Wи Пəтрус, Аqуб у Йуһ'əнна т'əви хwə
бьрьн у дəстпекьр к'əсəр к'ьшанд у хwəда шəwьти. 34 Wи
wанр'а гот: «Дьле мьн һаqас дəрд у к'əдəр ə, мина бəр
мьрьне. Вьра бьминьн у һ'ьшйар бьн». 35 Һьнəки пешда чу,
хwə дəвəр'у авитə ə'рде у дöа кьр, кö һəгəр мəщал һəбə,
əва сьһ'əта сəр wир'а дəрбаз бə. 36 У гот: «Аббаᶲ, Баво! Һəр
мəщал жь дəсте тə те. Əве к'асе жь мьн дур хə. Ле бьра
хwəстьна мьн нибə, ле йа тə бə».

37 Паше һатə щəм шагьрта, əw р'азайи дитьн у готə
Пəтрус: «Шьмһ'ун, тö р'азайи? Тə нькарьбу кö сьһ'əтəке
тö һ'ьшйар бьмайи? 38 Һ'ьшйар бьминьн у дöа бькьн, wəки
һун нəк'əвьнə нава щер'ьбандьне. Бəле р'öһ' р'ази йə, ле
бəдəн сьст ə».

39 Диса чу дöа кьр, хут əw хəбəр готьн. 40 У һат диса əw
хəwеда дитьн, чьмки ч'ə'вед wан жь хəwе вəнəдьбун. У
ньзаньбун чь щаба wи бьдана. 41 Щара сьсийа жи һат у
wанр'а гот: «Һун һəла һе р'азайи нə у р'ьһ'əт дьбьн? Бəс
ə! Wəхт пер'а гьһишт. Ва йə Кöр'е Инсан дьк'əвə дəсте
гöнəк'ара. 42 Р'абьн əм һəр'ьн. Ва йə əwе кö нəмамийа мьн
дькə незик бу».

Гъртьна Иса

(Мәтта 26:47-56; Луqа 22:47-53; Йуһ'әнна 18:3-12)

43 Һәма һьнге гава wи һе хәбәр дьда, Щьһудайе кö йәк
жь һәр донздәһа бу, һат. Әwи т'әви хwә жь алийе сәрәкед
к'аһина, qанунзана у р'успийада ә'лалӕтәкә гьран анибу,
бь дара у шура. 44 Аwа нәмаме wи ә'шәрәт дабу wан у
готьбу: «Әз к'ижани кö р'амусьм, әw ә, wи бьгърьн у бь
фәсал бьбьн». 45 Һәма һьнге жи Щьһуда һатә щәм Иса
у гот: «Дәрсдар!*» у р'амуса. 46 Wана дәст авитә Иса у
әw гъртьн. 47 Ле йәки жь йед кö т'әви wи сәкьни бун,
шуре хwә к'ьшанд ль хöламе сәрәкк'аһин хьст у гöһе
wи пәканд. 48 Һьнге Иса wанр'а гот: «Те бежи wә сәр
qачахәкида гъртийә, кö һун бь дара у шура һатьнә мьн
бьгърьн? 49 Нә әз һәр р'ож т'әви wә п'арьстгәһеда бум мьн
һун һин дькърьн, ле wә әз нәдьгъртьм. Ле бона кö ньвисар
бенә сери, әв йәк qәwьми». 50 Һьнге һ'әму шагьрта әw
һьшт у р'әвин. 51 Хортәк пәй wи дьчу, п'арч'әки к'ьтане
ль бәдәна wийә тә'зи п'еч'айи бу. Ә'лаләте әw гърт, 52 ле
wи әw к'ьтан һьшт у р'ут-тә'зи жь дәсте wан р'әви.

Иса ль бәр щьвина[ф] гъръгъра

(Мәтта 26:57-68; Луqа 22:54-55, 63-71; Йуһ'әнна 18:13-14, 19-24)

53 Иса бьрьнә щәм сәрәкк'аһин. Һ'әму сәрәкед к'аһина,
р'успи у qанунзан wьр щьвийан. 54 Пәтрус дурва п'е-
п'е пәй wи чу, һ'әта к'әтә һ'әwша сәрәкк'аһин. Wьр
т'әви нобәдара ль бәр егьр р'уньшт у хwә гәрм дькьр.
55 Сәрәкед к'аһина у т'әмамийа щьвина[ф] гъръгъра жи ль

* **14:45** Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Р'абби». «Р'абби» бь зьмане арами те фә'мкърьне: «Дәрсдар».

шә'дәтикә мьqабьли Иса дьгәр'ийан, wәки wи бькöжьн,
ле нә дьдитьн. 56 Гәләка мьqабьли wи шә'дәтийа дәрәw
дьда, ле шә'дәтийа wан һәвдö нәдьгьрт. 57 Һьнге һьнәк
р'абун у мьqабьли wи шә'дәтийа дәрәw дан у готьн: 58 «Мә
бьһист кö ви мәрьви дьгот: ‹Әзе ве п'арьстгәһа кö бь дәста
һатийә чекьрьне һьлшиньм у се р'ожада п'арьстгәһәкә
дьнә бе дәстлек'әтьн чекьм›». 59 Ле шә'дәтийа wан жи
һәвдö нәдьгьрт. 60 Һьнге сәрәкк'аһин р'абу нава wанда
сәкьни у жь Иса пьрси: «Бона ван шә'дәтийа кö әвана
мьqабьли тә дьдьн тö чьма щабәке нади?» 61 Ле әwи дәнге
хwә нәкьр у т'ö щаб нәда. Сәрәкк'аһинᶲ диса жь wи пьрси
у готе: «Тö йи Мәсиһ, Кöр'е Йе Пироз?» 62 Иса готе: «Әз
ьм. У һуне Кöр'е Инсан ль к'еләкаᶲ Йе Һәри Зор, ль мьле
wийи р'асте р'уньшти у ль сәр ә'wред ә'змен те бьбиньн».
63 Һьнге сәрәкк'аһин к'ьнщед хwә qәлаштьн у гот: «Иди
шә'дә чи мәр'а нә? 64 Wә к'ьфьрийе wи бьһист! Wәва чаwа
хöйа дьбә?» Һ'әмуйа жи әw нәһәq кьрьн готьн, кö әw йе
кöштьне йә. 65 Һьнге һьнәка дәстпекьр т'уйи wи кьрьн,
р'уйе wи ньхамтьн, данә бәр к'öлма у жер'а готьн: «Дә
п'ехәмбәртийе бькә!» Нобәдара жи әw бьр у данә бәр
шәмаqа.

Пәтрус Иса инк'ар дькә

(Мәтта 26:69-75; Луqа 22:56-62; Йуһ'әнна 18:15-18, 25-27)

66 Гава Пәтрус ль жере һ'әwшеда бу, жь щарийед
сәрәкк'аһин йәк һатә wьр. 67 Әwе кö дит Пәтрус хwә ль
бәр егьр гәрм дькә, ль wи ньһер'и у гот: «Тö жи т'әви
әwи ньсрәтиᶲ буйи, т'әви Иса». 68 Ле әwи инк'ар кьр у
гот: «Әз ньзаньм у фә'м накьм кö тö чь дьбежи». Әw жь
һ'әwше дәрк'әтә сьвдәре, дик банг да. 69 Гава кö щарийе
әw ль wе дәре дит, диса готә йед дор-бәра сәкьни бун:

«Әва жи йәки жь wан ә». 70 Ле әwи диса инк'ар кьр. У
һьнәки шунда, йед кӧ wьр сәкьни бун, диса Пәтруср'а
готьн: «Һәбә-т'ӧнәбә тӧ жи жь wан и, чьмки тӧ жь Щәлиле
йи у хәбәрдана тә жи тә дьфьрошә*». 71 Ле Пәтрус дәст бь
ньфьр'а кьр, сонд хwар у гот: «Әз wи мәрьви нас накьм,
бона к'ижани һун дьбежьн». 72 Пер'а-пер'а дик щара дӧда
банг да. У Пәтрус әw готьна Иса кӧ wир'а готьбу ани бира
хwә: «Бәри кӧ дик дӧ щара банг дә, те се щара мьн инк'ар
ки». Ль сәр ве йәке дәстпекьр гьрийа.

Иса ль бәр Пилато[Ф]

(Мәтта 27:1-2, 11-14; Луqа 23:1-5; Йуһ'әнна 18:28-38)

15 1 Сәре сьбәһе зу сәрәкед к'аһина т'әви р'успийа,
qанунзана у т'әмамийа щьвина гьрәгьрар'а
шеwьрин. Иса гьредан у бьрьн данә дәсте Пилато[Ф].
2 Пилато жь wи пьрси у гот: «Тӧ йи П'адше щьһуйа?»
Әwи щаб да у гот: «Тә бь дәве хwә гот». 3 Сәрәкед к'аһина
гәләк тьштада авитьнә wи. 4 Пилато диса жь wи пьрси
у гот: «Тӧ qәт щабәке нади? Дина хwә бьде, кӧ чьqаси
давежьнә тә!» 5 Ле Иса иди тӧ щаб нәда wи, һ'әта кӧ
Пилато шаш ма.

Диwанеда һ'ӧкӧме кӧштьне ль сәр Иса дәрдьхьн

(Мәтта 27:15-26; Луqа 23:13-25; Йуһ'әнна 18:39-19:16)

6 Аwа һәр Щәжьна Дәрбазбунеда ә'дәте wәли бу, кӧ
гьртики щьмә'тер'а бәр'дә, к'ижан кӧ wан бьхwәста.
7 Гьртик кәледа һәбу наве wи Барабас, кӧ т'әви
р'абәрик'аред һәвалед хwә сәрһьлданеда мер кӧштьбун.

---

* **14:70** Нав дәстньвисаред һәрә qәнщда әв йәк т'ӧнә: «У хәбәрдана тә жи тә дьфьрошә».

8 Ә'лаләт щьвийа у жь wәли хwәст кӧ әw ль анәгори
wи ә'дәте хwә хwәстьна wан бькә. 9 Пилато жи wанр'а
гот: «Һун дьхwазьн wәки әз бона wә П'адше щьһуйа
бәр'дьм?» 10 Әwи заньбу кӧ сәрәкед к'аһина жь дәст
һ'әвсудийе Иса дабунә дәсте wи. 11 Ле сәрәкед к'аһина
һе нав ә'лаләте дан, кӧ бьхwазьн wәки Барабас бона wан
бе бәр'дане. 12 Пилато диса жь wан пьрси у гот: «Ле әз
иди әwи чаwа бькьм, йе кӧ һун жер'а П'адше щьһуйа
дьбежьн?» 13 Wана кьрә qир'ин у готьн: «Wи хач[Ф] кә!»
14 Пилато wанр'а гот: «Чьма? Әви чь хьраби кьрийә?» Ле
wана һе дькьрә qир'ин: «Wи хач кә!» 15 Пилато хwәст кӧ
ә'лаләт р'ази кьра, Барабас бона wан бәр'да. У Иса да
бәр qамчийа у да дәсте wан, wәки бе хачкьрьне.

Әскәр qәрфе хwә ль Иса дькьн

(Мәтта 27:27-30; Йуһ'әнна 19:2-3)

16 Һьнге әскәра әw бьрә һьндӧр'е сәрайе, аwа готи
һ'әwша qәсьра wәли у һ'әму р'әфа әскәра ль сәр
щьвандьн. 17 Чӧхәки ширк ле кьрьн у т'ащәк жь стьрийа
вәгьрти данә сери. 18 Дәстпекьрьн сьлав дане у готьн:
«Хwәш бә П'адше щьһуйа!» 19 Пе qамиш[Ф] ль сәре wи
дьхьстьн, т'уйи wи дькьрьн у ль сәр чока ль бәр wи та
дьбун. 20 Ле пәй qәрфкьрьнер'а, әw чӧхе ширк же ехьстьн,
к'ьнщед wи ле кьрьн у бьрьнә дәрва кӧ wи хач кьн.

Хачкьрьна Иса

(Мәтта 27:32-44; Луqа 23:26-43; Йуһ'әнна 19:17-27)

21 Шьмһ'уне жь Курене, баве Скәндәр у Р'уфо wьрр'а
дәрбаз дьбу, кӧ жь к'әwшен дьһат. Әскәра п'ейи сәр
wи кьрьн кӧ хаче Иса һьлдә. 22 Иса бьрьнә wи щийе
кӧ жер'а Голгота дьготьн, кӧ те фә'мкьрьне: «Щийе

Qафа». 23 Шәрава зьмр[ф]* т'әвкьри дане кӧ вәхwә, ле wи
вәнәхwар. 24 Әw хач кьрьн, сәр к'ьнщед wи п'әшк авитьн,
к'а к'ер'а wе чь бьк'әвә, нава хwәда бәла кьрьн. 25 У сьбәһе
сьһ'әт нәһә бу, гава әw хач кьрьн. 26 Ньвисара нәһәqийа
wи аһа ньвисар бу: «П'АДШЕ ЩЬҺУЙА». 27 Т'әви wи дӧ
qачах жи хач кьрьн, йәк ль мьле wийи р'асте, йе дьн ль
мьле wийи ч'әпе. 28 Бь ви аwайи әw ньвисар һатә сери,
йа кӧ дьбежә: «Әw т'әви зьлмк'ара һатә һ'әсабе».* 29 У
әwед кӧ wьрр'а дьчун-дьһатьн, ч'ер'и wи дькьрьн, сәре
хwә дьһ'әжандьн у дьготьне: «Һейи! Нә тәйе п'арьстгәһ
һьлшанда у се р'ожада чекьра, 30 дә хwә хьлаз кә, жь хач
wәрә хwаре!» 31 Ӧса жи сәрәкед к'аһина т'әви qанунзана
нав хwәда qәрфе хwә ле дькьрьн у дьготьн: «Хәлq хьлаз
кьр, ле хwә нькарә хьлаз кә! 32 Дә бьра ньһа Мәсиһ,
П'адше Исраеле жь хаче бе хwаре, wәки әм бьбиньн у
баwәр бькьн». Йед т'әви wи һатьбунә хачкьрьне жи тә'н
ль wи дьхьстьн.

Мьрьна Иса

(Мәтта 27:45-56; Луqа 23:44-49; Йуһ'әнна 19:28-30)

33 Нивро жь сьһ'әта дондәһа һ'әта сьһ'әта сьсийа,
т'әмамийа ә'рде бу тә'ри. 34 У сьһ'әта сьсийа Иса бь
дәнгәки бьльнд кьрә qир'ин у гот: «Елойи, Елойи, лама
сабахтани?» кӧ те фә'мкьрьне: «Хwәдейе мьн, Хwәдейе
мьн, тә чьма әз һьштьм?»*

35 Әwе кӧ незик сәкьнибун, гава әв хәбәр бьһистьн,
готьн: «Бьньһер'ьн, әw гази Елйас дькә». 36 Жь wан йәк

* **15:23** Һьнге «зьмьр» бәр ешева дьданә нәхwәш.

* **15:28** Нав дәстньвисаред һәрә qәнщда р'еза 28-а т'ӧнә.

* **15:34** Зәбур 22:1.

бәзи, луфька[ф] бә'ре һьлда сьркеда кьр, qамишәкива дани
у дьрежи wи кьр, кö вәхwә у гот: «Бьсәкьньн. Әм бьбиньн
к'а Елйасе бе wи бинә хwаре».
37 Иса бь дәнгәки бьльнд кьрә qир'ин у р'öһ'е хwә да.
38 Wи чахи п'әр'да п'арьстгәһе жь сери һ'әта бьни qәльши,
бу дö тиша[ф]. 39 Сәрсәде кö ль пешбәри Иса сәкьни бу, гава
дит кö Иса чаwа кьрә qар'ин* у р'öһ'е хwә да, гот: «Р'асти
жи әва мәрьва Кöр'е Хwәде бу!» 40 Ль wе дәре к'öлфәт
жи һәбун, кö дурва ль ве йәке дьньһер'ин. Мәрйәма
Мәждәлани, Мәрйәма дийа һәр дö бьра, Аqубе бьч'ук у
Йусес у öса жи Сәлома нав wанда бун. 41 Әвана һьнге,
гава Иса ль Щәлиле бу, пәй wи дьчун у жер'а хьзмәтк'ари
дькьрьн. Пештьри ван, гәләк к'öлфәтед дьн жи wьр һәбун,
кö т'әви Иса һатьбунә Оршәлиме.

Дәфьнкьрьна Иса

(Мәтта 27:57-61; Луqа 23:50-56; Йуһ'әнна 19:38-42)

42 Әв йәк р'ожа[ф] т'ьвдарәккьрьне бу, аwа готи р'ожа бәри
шәмийе. Бәре еваре 43 Усьве[ф] Аримәтйайи һат, әw йәки
хwәйиqәдьр у әндәме щьвина гьрәгьра бу. Әw хwәха жи
ль һивийа П'адшатийа Хwәде бу. Wи тöрöш кьр, чу щәм
Пилато, щьнйазе Иса же хwәст. 44 Пилато бьһист кö Иса
иди мьрийә, ә'щебмайи ма. Гази сәрсәд[ф] кьр у же пьрси:
«Р'аст ә кö әw öса зу мьрийә?» 45 Гава әw жь сәрсәд ә'сәйи
пе һ'әсийа, щьнйаз да Усьв. 46 Wи qәдәке к'ьтани к'ьр'и,
щьнйаз ани хwаре, пе к'әфән[ф] кьр, т'ьрбәкеда дани, йа
кö qәйеда к'олайи бу. Кәвьрәк һол кьрә бәр дәре т'ьрбе.
47 Мәрйәма Мәждәлани у Мәрйәма дийа Йусес дитьн кö
әw ль к'ö дәре һатә дәфьнкьрьне.

* **15:39** Нав дәстньвисаред һьнәкада «кьрә qар'ин» т'öнә.

Иса жь мьрне р'адьбә

(Мәтта 28:1-8; Луqа 24:1-12; Йуһ'әнна 20:1-10)

16 [1] Пәй р'ожа шәмийер'а Мәрйәма Мәждәлани,
Мәрйәма дийа Аqуб у Сәлома чун бьһарәт[ф] к'ър'ин,
wәки һәр'ьн ль щьнйазе Иса дьн. [2] Р'ожа һ'әфтийейә
пешьн сәре сьбәһе зу, wәхте р'о дәрк'әт, әw чунә сәр
т'ърбе. [3] Wана һәвр'а дьгот: «К'и wе бона мә кәвьр жь бәр
дәре т'ърбе һол кә?» [4] Чьмки кәвьр гәләки мәзьн бу. У
гава кӧ ль жоре ньһер'ин, дина хwә дане, кӧ кәвьр жь бәр
һол кьри йә. [5] У чахе чунә һьндӧр'е т'ърбе, дина хwә дане,
хортәки чӧхе сьпи wәргьрти wе ль алийе р'асте р'уньшти
йә. К'ӧлфәт гәләк зәндәгьрти ман. [6] Әwи wанр'а гот:
«Зәндәгьрти нәминьн! Һун ль wи Исайе Ньсрәте дьгәр'ьн,
йе кӧ һатә хачкьрьне. Әw жь мьрне р'абуйә! Әw нә ль вър
ә. Ва йә әw щийе кӧ әw ле данибу. [7] Ле ньһа һәр'ьн бежьнә
шагьртед wи у Пәтрус, кӧ әwе бәри wә һәр'ә Щәлиле.
Ль wър һуне wи бьбиньн, чаwа кӧ әwи wәр'а готийә».
[8] Әw к'ӧлфәт жь т'ърбе дәрк'әтьн р'әвин, чьмки р'ьсасе әw
гьртьбун у дьләрьзин. Кәсир'а жи тьштәк нәготьн, чьмки
саwе ль wан гьртьбу.

Иса хwә нишани Мәрйәма Мәждәлани дькә

(Мәтта 28:9-10; Йуһ'әнна 20:11-18)

[9] Гава Иса р'ожа һ'әфтийейә пешьн сьбәһе зу жь мьрне
р'абу, wи пешийе хwә нишани Мәрйәма Мәждәлани кьр,
йа кӧ һ'әфт щьн же дәрхьстьбу.* [10] Әwе жи чу әw йәк
гиһандә әwед кӧ т'әви Иса гәр'ийабун, кӧ шин дькьрьн

* 16:9 Нав дәстньвисаред һьнәкада жь р'еза 9-а һ'әта йа 20-и т'ӧнәйә.

у дьгьрийан. 11 Ле гава wана бьһист кӧ Иса сах ә у хwә
нишани Мәрйәме кьрийә, баwәр нәкьрьн.

Иса хwә нишани дӧ шагьртед хwә дькә

(Луqа 24:13-35)

12 Пәй ван йәкар'а әwи хwә дьлqәки дьнда нишани жь
wан дӧда кьр, йед кӧ дьчунә к'әwшен. 13 Әwана жи чун
әw хәбәр гиһандьнә йед майин. Ле готьна wан жи баwәр
нәкьрьн.

Иса хwә нишани йанздәһ шагьрта дькә

(Мәтта 28:16-20; Луqа 24:36-49; Йуһ'әнна 20:19-23; К'аред Шандийа 1:6-8)

14 Пәй ве йәкер'а Иса хwә нишани йанздәһа кьр, гава
әw ль сәр сьфре р'уньштьбун. Әwи ль wан һьлат бона
нәбаwәри у сәрһ'ьшкийа wан, кӧ баwәрийа хwә wан
нәанин, йед кӧ әw жь мьрьне р'абуйи дитьбун. 15 У wанр'а
гот: «һәр'ьнә һәр чар qӧлбед дьнйайе у Мьзгинийе бьдьнә
һәр qул-бәндәйи. 16 Әwе кӧ баwәр бькә у бе ньхӧмандьне
wе хьлаз бә, ле әwе кӧ баwәр нәкә диwана wи wе бьбә.
17 Әwе кӧ баwәр дькьн, әв нишане wанр'а дийар бьн: Бь
наве мьн wе щьна дәрхьн, бь зьманед ну wе хәбәр дьн,
18 wе мә'ра бь дәсте хwә бьгьрьн у һәгәр әw тьштәки
жә'р жи вәхwьн, т'ӧ зьраре ль wан нәбә. Әwе дәстед хwә
дайньнә сәр нәхwәша у нәхwәше qәнщ бьн».

Жорһьлатьна Иса

(Луqа 24:50-53; К'аред Шандийа 1:9-11)

19 Аwа Хӧдан Иса пәй wе хәбәрдана т'әви wанр'а
һьлк'ьшийа ә'змен у ль мьле Хwәдейи р'асте р'уньшт.
20 Шагьрт жи чун, ль һәр щийи даннасин кьрьн. Хӧдан

пьштоване wан бу у бь ван нишана хəбəра хwə дьда избаткьрьне, к'ижанед кӧ бь дəсте wан дьбун.